

ГЛАВА ГОСУДАРСТВА В ХОДЕ ТЕЛЕМОСТА ДАЛ СТАРТ СТРОИТЕЛЬСТВУ РЯДА АВТОМОБИЛЬНЫХ ДОРОГ

Стр. 2

"İSTANBUL'UN YAPI STOKUNU GÜÇLENDİRMEK HERİMİZ İÇİN BİR MİLLÎ GÜVENLİK SORUNUDUR"

3. Sayfa

İLMİS İL DANİŞMA

7 Ağustos 2026
7 Тамыз 2026 ж.

Sayı 27
№ 27

AHISKA

KURUCUSU
ZİYATDIN KASSANOV

7 Ağustos 2026
SAYI 27 (1091)

KAZAKİSTAN CUMHURİYETİ AHISKA TÜRK KÜLTÜR MERKEZİ ULUSLARARASI YAYINI

РАБОЧАЯ ВСТРЕЧА ПО ВОПРОСАМ РЕАЛИЗАЦИИ МЕЖДУНАРОДНЫХ ПРОЕКТОВ И РАЗВИТИЯ ГАЗЕТЫ «АХЫСКА»

Стр. 4

ТІЛ — ТАТУЛЫҚТЫҢ ТІРЕГІ

8-бет

РОЛЬ МОЛОДЫХ УЧЁНЫХ В РАЗВИТИИ НАУКИ

Стр. 9

Советник Посла Турецкой Республики встретился с активом ТЭКО «Ахыска»

Стр. 4

ШЫҢҒЫС АМАНГЕЛДІҰЛЫ: ЖАСТАРДЫ ЕСІРТКІДЕН ҚОРҒАУ — ТЕК ПОЛИЦИЯНЫҢ ЕМЕС, БҮКІЛ ҚОҒАМНЫҢ МІНДЕТІ

5-бет

МЕДИЦИНА — ЭТО СЛУЖЕНИЕ ЛЮДЯМ

Стр. 10

ВРАЧ — ПРОФЕССИЯ, КОТОРАЯ ДАРИТ НАДЕЖДУ

Стр. 11

ДУТАР В ТРАДИЦИОННОЙ ПЕСЕННОЙ КУЛЬТУРЕ УЙГУРОВ: К ПОСТАНОВКЕ ПРОБЛЕМЫ

Стр. 13

ТОЧНО В ЦЕЛЬ: ШЫМКЕНТСКИЙ СТРЕЛОК ВАЛАТ МУСАЕВ — ЧЕМПИОН МИРА!

Стр. 6

Поздравляем с днем рождения!

От имени ТЭКО «Ахыска» и нашей газеты присоединяемся ко всем поздравлениям с днем рождения **НИГАРЫ ДУРСУНОВОЙ.**

Она - известный медик, заслужившая уважение и авторитет в Турции, где трудится на посту главного врача города Хакарри, прекрасный специалист, человек, много сделавший для блага своего народа и просто очаровательная женщина. От всей души желаем Нигаре Дурсуновой крепкого здоровья, процветания и благополучия, успехов в профессиональной деятельности и семейного счастья!

2

7 Ağustos 2026
7 Тамыз 2026 ж.

Sayı 27
№ 27

ЖҰМЫСШЫ
МАМАНДЫҚТАР
ЖЫЛЫ

AHISKA GAZETESİ
«АХЫСКА» ГАЗЕТІ

AHISKA

ГЛАВА ГОСУДАРСТВА В ХОДЕ ТЕЛЕМОСТА ДАЛ СТАРТ СТРОИТЕЛЬСТВУ РЯДА АВТОМОБИЛЬНЫХ ДОРОГ

Президент выступил на телемосте, посвященном началу строительства автодорог Кызылорда — Саксаульск, Улғайсын — Саксаульск и Бейнеу — Саксаульск.

В своем выступлении Касым-Жомарт Токаев заявил, что сегодня начинается строительство крупных проектов, имеющих особое стратегическое значение для нашей страны. По его словам, транспортно-логистическая отрасль является мощным локомотивом экономического роста Казахстана, находящегося на перекрестке важнейших путей.

— Дороги — артерии жизни. Государство неизменно уделяет первостепенное внимание развитию этой сферы. Наша цель — укрепить статус Казахстана как ключевого транзитного хаба Евразии. Я неоднократно говорил об этом. Как известно, наша страна служит главным мостом, соединяющим Европу и Азию. Основная часть сухопутных грузоперевозок между Востоком и Западом проходит через Казахстан. Поэтому формирование современной, передовой транспортной системы является стратегической задачей. В целом, в стране проводится большая работа в этом направлении. В прошлом году была введена в эксплуатацию вторая линия железной дороги Достык — Мойынты, благодаря чему объем грузоперевозок вырос в 5 раз. Также была запущена железнодорожная линия в обход станции Алматы, что существенно сократило сроки доставки грузов. Самое главное, что столь масштабные проекты реализуются силами отечественных специалистов, — сказал Глава государства.

Президент отметил, что вся эта работа демонстрирует огромный потенциал Казахстана в транспортно-логистической сфере.

— В прошлом году общий объем перевозок в стране вырос на 6 процентов и составил около 37 миллионов тонн. В этом году завершится строительство железнодорожных линий Мойынты — Кызылжар и Дарбаза — Мактаарал, а в следующем году — Бахты — Аягос. Кроме того, мы уделяем особое внимание автомобильной отрасли. В последние годы в Казахстане проводится масштабная модернизация автодорог. Успешно завершены ряд крупных инфраструктурных проектов. Наглядное тому подтверждение — трассы по направлениям Западная Европа — Западный Китай, Караганда — Алматы, Центр — Юг, Атырау — Астрахань, Талдыкорган — Усть-Каменогорск, Калбатау — Майкапчагай. За последние 5 лет объем

автомобильных грузоперевозок увеличился вдвое. В прошлом году доход от этого вида услуг достиг 1,5 триллиона тенге. Как известно, через Казахстан проходит 8 международных коридоров. По этим трассам ежедневно передвигается порядка 35 тысяч автомобилей. В прошлом году было построено и отремонтировано 13 тысяч километров

— Недавно началось строительство обьездной дороги вокруг Сарыагаша и модернизация трассы Жезказган — Караганда. Наряду с этим по всей стране ведется работа по возведению жилого фонда, учреждений образования, здравоохранения, инженерных сетей и других объектов социальной инфраструктуры. Одним словом, сегодня Казах-

Глава государства сообщил, что в настоящее время дорожно-ремонтные работы охватили все регионы.

— Саксаульск, общая протяженность которых составляет 774 километра.

— К реализации проектов привлекут отечественные компании, что позволит обеспечить рабочими местами свыше 10 тысяч человек. После запуска магистралей грузопоток увеличится в 2,5 раза и достигнет 13,2 млн тонн ежегодно. Безусловно, данные проекты, внесут вклад в развитие национальной экономики и туризма, а также повышение благосостояния населения. Каждый такой проект органично встроен в транспортную систему всего Казахстана. Исторически сложившиеся вертикальные транспортные сети теперь дополняются горизонтальными связями. Главная цель — превратить нашу страну в один из ведущих логистических узлов, соединяющих Европу и Азию. Автомобильные перевозки в Казахстане практически сравнялись по уровню доходов с железнодорожным транспортом. Поэтому важной задачей является не просто строительство дорог, а создание современной цифровой экосистемы. Принятие Национальной программы поддержки отечественных перевозчиков с участием местного автопромакратно усилит имеющийся потенциал. Все это позволит расширить транзитные возможности Казахстана. Дороги жизни в неосвоенных степях Приаралья сделают туркские маршруты важными перекрестками ключевых транспортных коридоров Евразии. Принципиально важно завершить все запущенные сегодня проекты в строго установленные сроки — не позднее 2029 года. Для этого созданы все необходимые условия. Теперь пора переходить к их реализации. Уверен, общими усилиями мы успешно выполним поставленную задачу. Желаю всем крепкого здоровья, успехов и благополучия! — подытожил свое выступление Касым-Жомарт Токаев.

В ходе телемоста первый заместитель Премьер-министра Нурлыбек Налибаев, аким Актобынской области Асхат Шахаров и аким Мангистауской области Нурдаулет Килыбай доложили о готовности к запуску проектов. Кроме этого, с речью выступил председатель совета ветеранов Кызылординской области Серик Дуйсенбаев, который передал Президенту благодарность жителей региона.

Улғайсын

Бейнеу

Сексеуіл

Кызылорда

www.ahiska-gazeta.com

KAZAKISTAN AHISKA TÜRK KÜLTÜR MERKEZİ ULUSLARARASI YAYINI

ҚАЗАҚСТАН «АХЫСКА» ТҮРК ЭТНОМӨДЕНІ ОРТАЛЫҒЫНЫҢ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ БАСЫЛЫМЫ

МЕЖДУНАРОДНОЕ ИЗДАНИЕ ТУРЕЦКОГО ЭТНОКУЛЬТУРНОГО ЦЕНТРА «АХЫСКА» В КАЗАХСТАНЕ

ahiska60@mail.ru

"İSTANBUL'UN YAPI STOKUNU GÜÇLENDİRMEK HERİMİZ İÇİN BİR MİLLÎ GÜVENLİK SORUNUDUR"

Cumhurbaşkanı ve AK Parti Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan, Haliç Kongre Merkezi'nde düzenlenen AK Parti İstanbul Genel Kurulunda AK Parti İstanbul İl Danışma Meclisi Programı'na katıldı.

İl Danışma Meclisi'nin ilkeye, millete ve şehre hayırlı olmasını dileyen Cumhurbaşkanı Erdoğan, kendilerini bir araya getiren AK Parti İstanbul İl Başkanı Abdullah Özdemir ve ekibine teşekkür etti.

Kuruluşundan itibaren İl Başkanlığı bünyesinde büyük Türkiye mücahadesine, güçlü Türkiye davasına omuz vermiş tüm yol arkadaşlarını, yöneticileri şükranla andığını kaydeden Cumhurbaşkanı Erdoğan, ahirette irtihal etmiş kardanadığını Allah'tan rahmet niyaz etti.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, İstanbul İl Teşkilatı'nın, İstanbul'daki belediyelerin, meclis üyelerinin, kadın ve gençlik kollarının tam bir adanmışlık içinde, bir bayrak varışı anlayışıyla şehre ve davaya hizmet etmeye sürdüdüğünü ifade ederek, "Gönüller kazanmak, gönüller yapmak için çıktığımız bu kutsal yolculukta üye sayımızı artırarak, büyüyerek, güçlenerek yola devam ediyoruz. Mahalle mahalle, sokak sokak, kapı kapı hatta site site çalışarak Türkiye Yüzyılı'nı milletimizle birlikte inşa ediyoruz" diye konuştu.

Şehirleşmenin artmasıyla birlikte "Her site bir teşkilat" anlayışıyla komşuluk hukukunu güçlendiren, gönüllere dokunan yeni nesil teşkilatçılık modellerinden birini ilk etapta İstanbul'da hayata geçirmeye başladıklarını söyleyen Cumhurbaşkanı Erdoğan, sözlerini şu şekilde sürdürdü: "AK saçlarını tecrübesiyle gençlerimizin dinamizmini harmanladığımız bu güzel faaliyetlerimizin yansımalarına bizzat şahit oluyoruz. Partimize yönelik teveccüh artmaya devam ediyor. AK Parti, Türk siyasetinin çekim merkezi, cazibe merkezi olma vasfını daha da güçlendiriyor. Özellikle yeni üye seferberliğimizin başta İstanbul olmak üzere ülkemiz genelinde teşkilatlarımıza yepyeni heyecan kazandırdığını görüyoruz. Üye sayısı itibarıyla Türkiye'nin açık ara birinci partisiyiz. Geçen ay açıklanan verilere göre, üye sayımız 11 milyon 710 bine ulaştı. Son 6 ayda 166 bin 612 kardешimiz saflarımıza dâhil ettik".

Cumhurbaşkanı Erdoğan, partisinin İstanbul teşkilatının üye seferberliğinde adeta lokomotif olduğunu söyledi.

Son 15 ayda sadece İstanbul'da AK Parti'ye 253 bin yeni üye kazandırdıklarını, böylece İstanbul'daki üye sayısını 2 milyon 198 bine çıkardıklarını kaydeden Cumhurbaşkanı Erdoğan,

en fazla yeni üye kazandıran ilçelerin sırasıyla Beyoğlu, Ataşehir, Kartal, Fatih ve Zeytinburnu olduğunu açıkladı.

"Durmak yok, yola devam" sloganını yineleyen Cumhurbaşkanı Erdoğan, partiye katılan 253 bin yeni üyeye "hoş geldiniz" diyerek teşkilata katılımlarından duyduğu memnuniyeti dile getirdi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, bu üyelerin partiye kazandırılmasında emeği geçen teşkilat mensuplarına da teşekkür etti.

"HİÇBİR AYRIM YAPMADAN HER BİR VATANDAŞIMIZI AYNI MUHABBETLE BAĞRIMIZA BASIYORUZ"

Üye seferberliğinde 39 ilçe arasında ilk beşe giren ilçe teşkilatlarını kutlayan, başarılarının katlanarak sürmesini temenni eden Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Şahsına sizler gibi gayretli, sizin gibi inanmış yol arkadaşları bahsettiği için Rabbime her zaman hamdettiğimi burada bir kere daha ifade ediyorum" diye

konuştu.

Sadece üye sayısı bakımından değil, toplumsal temsil açısından da ülkenin en büyük siyasi hareketi olduklarını altını çizen Cumhurbaşkanı Erdoğan, "86 milyon tamamına aynı nazarla bakıyor, hiçbir ayrım yapmadan her bir vatandaşımızı aynı muhabbetle bağrımıza basıyoruz. Onun için AK Parti bir 'Türkiye kitabıdır' diyoruz. Onun için burada herkese bir sayfa var, herkesin hikâyesine yer var diyoruz. Bundan 25 yıl önce AK Parti'yi kurarken siyasetimizi işte bu temel ilkelere üzerine bina ettik" ifadelerini kullandı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, 25 yıldır bu ilkelere istikametinde siyaset yaptıklarını vurgulayarak, "Bilmesini isterim ki AK Parti'nin cümle kapısı millete sevdalı olan, millete hizmet aşkıyla yanan her kesine sonuna kadar açıktır. Bu çatının altında Türkiye merkezli siyaset yapmak, Türkiye'ye hizmet etmek isteyen her bir insanımıza yer vardır. Türkiye Yüzyılı hedefine giden yolda ilkelermizi bilimsen herkesle partimizin çatısı altında bir olmak, beraber olmanın, birlikte omuz omuza yol yürümekten biz sadece şe-

ref duyarız, bahtıyarlık duyarız. Yolunu ayrına uğurlar olsun dedğimiz gibi, yolumuza ve kolumuza girene de hoş geldin der, bağrımıza basar, Allah izin verirse mezarla kadar da onlarla yol arkadaşlığı yaparız" sözlerini sarf etti.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, AK Parti'nin 25. yıl dönümünü 14 Ağustos'ta Ankara'da coşkulu bir mitingle kutlayacaklarını bildirerek, şunları kaydetti: "Şanla, şerefle, milletimize hizmetle geçirdiğimiz bu 25 yılı baktığımızda gördüğümüz şudur değerli kardeşlerim, AK Parti yıldıan yıla büyüyor, güçleniyor, büyüdükçe ve güçlendikçe de tıpkı bir yıldız gibi Türk siyasetinde parlayan bir partidir. AK Parti kendisiyle birlikte Türkiye'yi de büyüten, Türkiye'nin itibarını tüm dünyada yükselten, Türkiye'nin gücüne güç katan bir partidir. AK Parti aynı zamanda Türkiye'de siyasete kalite kazandıran, siyasetin sadece pratiğini değil, pratiğimizi de dönüştüren devrimci bir partidir. Kim ne derse desin, kim hangi ham hayali kurarsa kursun, AK Parti budur, AK Parti'nin farkı budur, siyasal vizyonu budur.

Ahlaki üstünlük de, psikolojik üstünlük de işte burada, bu çatı altındadır."

Bugünkü programda AK Parti ailesine katılan belediye başkanlarına ve meclis üyelerine "Hoş geldiniz" diyen Cumhurbaşkanı Erdoğan, ilçelerine hizmet çabalarında her zaman yanlarında olacaklarını anlattı.

"GÜNDEMİMİZDE, TERÖRSÜZ TÜRKİYE SÜRECİYLE ÜLKEMİZİN YARIM ASIRLIK SORUNLARINA ÇÖZÜM BULMA GAYRETİ VAR"

Cumhurbaşkanı Erdoğan, konuşmasına şu sözlerle devam etti: "Aziz kardeşlerim, kıymetli yol ve dava arkadaşlarım, AK Parti ve Cumhuriyet İttifakı'na yönelik artan ilginin sırrını çözmem için öyle detaylı analizlere, bızim fırtınalarına gerek yok. Yalnızca son günlerde muhalefet cephesinde yaşanan tartışmalara ve bunların niteliğine bakmak bile bunu anlamak için kâfidir. Bizim gündemimizle onların gündemi arasında dağlar kadar fark var. Biz etrafımızdaki çatışmalardan Türkiye'yi uzaktı tutmanın mücadelesini verirken

onlar kendi ilçelerinde kavga ediyor, birbirleriyle çatışıyor. Biz ülkemizin küresel ölçekte itibarını daha da yükseltmenin peşinde koşarken onlar Ankara'da sonu gelmez siyasi çekişmelerle uğraşıyor. Biz Gazze'den Lübnan'a, Somali'den Sudan'a nerede bir sıkıntı varsa onu çözmeye çalışırken onlar kendi sorunlarına bile çözüm bulamıyor. Biz plan üretirken, proje üretirken, milletimizin derdine çare üretirken onlar sadece ve sadece gerilim, çatışma, hakaret ve polemik üretiyor."

Kendi gündemlerinde Körfez'le Avrupa'yı Türkiye üzerinden ticari olarak birbirine bağlayacak olan Kalkınma Yolu Projesi bulunduğunu belirten Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Eskisi ve yenisiyle onların gündeminde ise kimin figüran, kimin proje, kimin hain olduğunu tespit etmek var. Bizim gündemimizde, Terörsüz Türkiye süreciyle ülkemizin yarım asırlık sorunlarına çözüm bulma gayreti var. Yine eskisi ve yenisiyle onların gündeminde internet hesaplarını, il ilçe başkanlığı binalarını bölüşmek var" dedi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Bölgemiz belki de son asrın en büyük krizlerinden birini yaşıyor ama bu bizim muhalefetin umurunda bile değil. Lafa gelince ülkeyi yönetmeye talipler ama gündemlerinde Türkiye yok. Ne ekonomide ne şehirlikte ne dış politikada ne de iç siyasette bize ve millete faydası olacak, bizim ufkumuzu açacak hiçbir öneri yok. Biz ise tüm bu zorlu konjonktüre rağmen Türkiye'yi kalkınma rotasında tutuyor, insanımızın sıkıntılarına çare bulmaya gayret ediyoruz" şeklinde konuştu.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, İstanbul'un trafiğin yanı sıra en önemli sorunlarından birisinin kentsel dönüşüm meselesi olduğunu söyledi.

İstanbul'un çarpık ve sağlıklı kentleşmenin yoğun olduğu bir şehir olduğunu belirten Cumhurbaşkanı Erdoğan, "İstanbul'un yapı stokunu güçlendirmek, siyasetten öte, hepimiz için bir milli güvenlik sorunudur. Bu anlayışla iktidar olarak şu anda her iki kentsel dönüşümden birini İstanbul'da yapıyoruz. Şehrimize dört bir yanında riskli yapıları hızla dönüştürüyor, İstanbul'u daha güvenli hale getiriyoruz. Bugüne kadar İstanbul'da yaklaşık 1 milyon bağımsız bölümü yeniledik. 'Yarısı Bizden' kampanyamızla 377 bin konutu dönüştürüyoruz. Sadece kentsel dönüşümle değil, dar gelirli insanlarımızı yönelik sosyal konutlarımızla da İstanbul'un yapı stokunu yeniliyoruz" ifadelerini kullandı.

Şurası bir gerçek ki Türkiye'den kopuk, milletin gündeminden kopuk, daha vahimi hayatın ve siyasetin gerçeklerinden kopuk bir muhalefetin bu ülkeye hiçbir hayrı dokunmaz. Aynı şekilde suç örgütleriyle rant şebekelerine bağlı kesemeyen, sırtını Türkiye ile hesabı olan birtakım güç odaklarına dayayan bir muhalefet de Türkiye'ye ve Türk demokrasisine fayda getirmez. Siyasi yelpazenin hangi kanadında olursa olsun muhalefet partilerinin de artık Türkiye'nin standartlarına çıkmasının vakti gelmiştir. Türkiye hepimizin ortak paydasıdır. Türkiye Cumhuriyeti hepimizin müşterek yuvasıdır.

Hangi kökenden olursak olalım hepimiz Türk milletinin fertleriyiz. Ülkenin ve milletin yüksek çıkarları söz konusu olduğunda ortaklaşmak, bir araya gelmek, aynı zeminde buluşmak mecburiyetindeyiz. Bu kendini Türk milletine ait hissedenen herkes için milli bir ödevdir."

"KİRALIK SOSYAL KONUT UYGULAMAMIZIN İLK ADIMINI, İSTANBUL'DA 15 BİN KİRALIK SOSYAL KONUTLA ATIYORUZ"

Kuraları çekilerek yapımına başlanan "Ev Sahibi Türkiye" projesi ile 100 bin sosyal konu-

tu İstanbul'a kazandıracaklarını anlatan Cumhurbaşkanı Erdoğan, şöyle konuştu: "Kiralık sosyal konut uygulamamızın ilk adımını, bismillah diyerek İstanbul'da 15 bin kiralık sosyal konutla atıyoruz. Eylül ayında konutlarımızı kiralamaya başlıyoruz. Talep toplayıp adil ve şeffaf bir şekilde, noter huzurunda kura usulüyle hak sahiplerini belirleyeceğiz. En önemli bu konutlarımız bulunduğ u bölgedeki piyasa rayiç bedelinin altında kiralanacak. Kira sözleşmelerimiz üç yıllık olacak. Üç sene sonra evlerin tahliye ve bakım süreçleri tamamlanacak ve bu konutlar kurayla belirlenen yeni ihtiyaç sahiplerine devredilecek. Böylece on binlerce dar gelirli ailemize bu sirkülasyon içinde rahat bir nefes aldıracağız. İstanbullu vatandaşlarımız şimdiden hayırlı uğurlu olsun diyoruz."

"Bir diğer müjdemiz de esnaf ve sanatkarlarımıza kullanırların, hazine destekli işletme kredilerinin limitini 1 milyon liradan 1,5 milyon liraya çıkarıyoruz" diyen Cumhurbaşkanı Erdoğan, iş yeri, taşıt ve maki-

ne tesisat alımına yönelik yarı- rım kredilerinin limitlerini de 2,5 milyon liradan 3,5 milyon liraya yükselttiklerini bildirdi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, bir temennisini tüm samimiyetle ifade etmek istediğini dile getirerek, şöyle devam etti: "Ülkemizdeki muhalefetin de bizim vizyonumuzu paylaşması, bizimle aynı ufka bakması, bilhassa Türkiye'nin hayrına olacak konularda bizimle aynı hassasiyeti taşımaya dönüştürmesi bugün de en büyük arzumuzdur. Millet değişirken, ülke değişirken, dünya değişirken bu değişime paralel olarak AK Parti ve Cumhuriyet İttifakı kendisini sürekli yenilerken, muhalefetin yerinde sayması, hatta geriye gitmesi ülkemize yakışan bir durum değildir.

Şurası bir gerçek ki Türkiye'den kopuk, milletin gündeminden kopuk, daha vahimi hayatın ve siyasetin gerçeklerinden kopuk bir muhalefetin bu ülkeye hiçbir hayrı dokunmaz. Aynı şekilde suç örgütleriyle rant şebekelerine bağlı kesemeyen, sırtını Türkiye ile hesabı olan birtakım güç odaklarına dayayan bir muhalefet de Türkiye'ye ve Türk demokrasisine fayda getirmez. Siyasi yelpazenin hangi kanadında olursa olsun muhalefet partilerinin de artık Türkiye'nin standartlarına çıkmasının vakti gelmiştir. Türkiye hepimizin ortak paydasıdır. Türkiye Cumhuriyeti hepimizin müşterek yuvasıdır.

Hangi kökenden olursak olalım hepimiz Türk milletinin fertleriyiz. Ülkenin ve milletin yüksek çıkarları söz konusu olduğunda ortaklaşmak, bir araya gelmek, aynı zeminde buluşmak mecburiyetindeyiz. Bu kendini Türk milletine ait hissedenen herkes için milli bir ödevdir."

Kuraları çekilerek yapımına başlanan "Ev Sahibi Türkiye" projesi ile 100 bin sosyal konu-

РАБОЧАЯ ВСТРЕЧА ПО ВОПРОСАМ РЕАЛИЗАЦИИ МЕЖДУНАРОДНЫХ ПРОЕКТОВ И РАЗВИТИЯ ГАЗЕТЫ «АХЫСКА»

Состоялась рабочая встреча с председателем Турецкого этнокультурного объединения «Ахыска» Республики Казахстан, председателем Всемирной ассоциации турок-ахыска «DATÜB» Зиятином Исмихановичем Касановым.

В ходе встречи были обсуждены вопросы подготовки к международному фестивалю «Ахыска Star». Особое внимание было уделено организации отборочного тура, который состоится 15 августа. Отмечено, что фестиваль является важной площадкой для поддержки талантливой молодежи, сохранения национальной культуры, языка и традиций турок-ахыска.

Также были рассмотрены организационные вопросы проведения памятного мероприятия, которое состоится 13 августа в Азербайджане и будет посвящено памяти национального героя Азербайджана Искендера Сохраб оглы Азнаурова. Подчеркивалась важность сохранения исторической памяти, укрепления дружбы между братскими народами и развития международного сотрудничества.

Советник Посла Турецкой Республики в Астане с активом ТЭКО «Ахыска»

В ТЭКО «Ахыска» состоялась тёплая и содержательная встреча с почётным гостем, прибывшим из Астаны, – Хасан Кучуккандемир, советником Посла Турецкой Республики в Астане по вопросам коммуникации и связей с общественностью.

Во встрече приняли участие руководство и весь актив ТЭКО «Ахыска», представители общественности, молодёжного и женского комитетов, а также активисты объединения. Участники тепло поприветствовали уважаемого гостя и выразили признательность за проявленное внимание и интерес к деятельности ТЭКО «Ахыска».

Во время встречи состоялся содержательный разговор о роли средств массовой информации в современном обществе. Особое внимание было уделено вопросам эффективного освещения деятельности этнокультурных объединений, сохранения национальной культуры, традиций и исторической памяти, а также укрепления дружбы и взаимопонимания между народами Казахстана и Турции.

Участники обсудили перспективы дальнейшего сотрудничества со средствами массовой информации, развитие информационной деятельности и эффективное использование современных коммуникационных площадок и социальных сетей. Было отмечено, что качественная информационная работа позволяет знакомить широкую общественность с деятельностью ТЭКО «Ахыска», рассказывать о культурных, образовательных, молодёжных и благотворительных проектах, а также освещать достижения представителей ахыска-турецкой общины.

Отдельное внимание было уделено участию молодёжи в информационной и общественной деятельности. Участники встречи подчеркнули важность поддержки инициативных молодых людей, создания полезного и содержательного контента, сохранения родного языка, национальной культуры и традиционных ценностей.

Встреча прошла в атмосфере взаимного уважения, доверия и искреннего общения. Представители актива ТЭКО «Ахыска» смогли поделиться своими предложениями, рассказать о проводимой работе и обсудить возможности реализации новых совместных инициатив в информационной сфере.

От имени руководства и всего актива ТЭКО «Ахыска» выражаем Hasan Küçükdemir искреннюю благодарность за приезд из Астаны, оказанное внимание, содержательную беседу и тёплое общение. Для нас было большой честью принять столь уважаемого гостя.

Желаем Hasan Küçükdemir крепкого здоровья, семейного благополучия, неиссякаемой энергии и дальнейших успехов в его отвлечённой профессиональной деятельности. Будем искренне рады новым встречам, совместным проектам и дальнейшему укреплению добрых взаимоотношений!

Билора ИБРАГИМОВА

Асемәул ГАЛИМОВА

ШЫҢҒЫС АМАНГЕЛДІҰЛЫ: ЖАСТАРДЫ ЕСІРТКІДЕН ҚОРҒАУ — ТЕК ПОЛИЦИЯНЫҢ ЕМЕС, БҮКІЛ ҚОҒАМНЫҢ МІНДЕТІ

Елімізде биылдың алғашқы алты айының өзінде жастар мен жасөспірімдер арасында есірткінің алдын алу бағытында 13 мыңнан астам профилактикалық іс-шара ұйымдастырылды. Оның ішінде 7206 дәріс, 1613 акция, 1508 кездесу, 313 дөңгелек үстел, 459 байқау және 909 спорттық-мадени іс-шара өткізілген. Сонымен қатар жазғы демалыс кезінде жасөспірімдер лагерлерінде тағы 242 арнайы профилактикалық шара ұйымдастырылып, оған өңірлік кеңестердің 102 өкілі тартылды.

Бүгінде ішкі істер министрлігі жастарды есірткіден қорғауда тек құқық қорғау шараларына ғана емес, әлеуметтік желілер, білім беру ұйымдары, ата-аналар және дәрігерлермен бірлескен профилактикалық жұмыстарға басымдық беріп отыр. Есірткіге қарсы күрестегі жаңа тәсілдер туралы ішкі істер министрлігі Ақпараттық саясат департаментінің бастығы Шыңғыс Амангелдіұлы айтып берді.

— Бүгінде жастар арасында есірткінің алдын алу жұмыстары қалай жүргізіліп жатыр?

— Біз бұл бағытта кешенді тәсілді қолданамыз. Ең алдымен жастар жиі пайдаланатын Instagram мен TikTok әлеуметтік желілерінде есірткінің зияны туралы ақпараттық роликтер мен арнайы хэштеттер жарияланып келеді.

Сонымен қатар оқу орындарының маңындағы патрульдеу күшейтілді. Көмектестік топтамалардың ісі жөніндегі инспекторлардың жұмысы жаңадандырылып, есірткі сатылатын орындарды анықтау бойынша рейдтер тұрақты жүргізіледі. Интернет кеңістігіне де тұрақты мониторинг жасалады.

Бұған қоса Денсаулық сақтау және Оқу-ағарту министрліктерімен бірге тәуелділікті ерте анықтау бағытында бірлескен жұмыстар жүргізіліп жатыр.

— Жазғы демалыс кезінде балаларды есірткіден қорғау үшін қандай жұмыстар қолға алынды?

— Жаз мезгілінде бұл бағыттағы жұмыстар ерекше күшейтіледі. Себебі дәл осы кезеңде балалардың бос уақыты көбейеді.

Осыған байланысты республикадағы жазғы сауықтыру лагерлерінде 242 есірткіге қарсы іс-шара өткізілді. Оның ішінде 82 акция, 55 дәріс және 105 түрлі профилактикалық кездесу ұйымдастырылды.

Бұл жұмыстарға өңірлік кеңестердің 102 өкілі қатысып, балалармен және жасөспірімдермен тікелей жұмыс жүргізілді.

— Мектептерде қандай алдын алу жұмыстары жүргізіліп жатыр?

— Білім беру ұйымдарында профилактикалық жұмыстар жыл бойы жалғасады.

Мәселен, «Есірткісіз таңдау» тақырыбында интерактивті дәрістер, оқушылармен кездесулер ұйымдастырылды. Сонымен бірге педагогтар мен сынып жетекшілеріне арналған арнайы әдістемелік материалдар дайындалып, таратылды.

Ата-аналардың қатысуымен сынып сағаттары, флешмобтар, дөңгелек үстелдер өткізіліп келеді. Бұл жұмыстардың негізгі мақсаты балаларды қауіпті ортадан қорғап, олардың зияға бағынатын өрі салу-атты өмір салтын ұстанатын азамат болып қалыптасуына ықпал ету.

— Есірткіге қарсы республикалық айлық аясында қандай жұмыстар атқарылады?

— Жыл сайын 26 мамыр мен 26 маусым аралығында Халықаралық нашакорлықпен күрес күніне орай республикалық есірткіге қарсы айлық өткізіледі.

Осы кезеңде мемлекеттік органдар, қоғамдық ұйымдар, волонтерлер, бұқаралық ақпарат құралдары және жастар ұйымдары бірлесіп көптеген ақпараттық-түсіндіру, спорттық және мәдени шаралар ұйымдастырады.

Мұндай жұмыстардың мақсаты — жастардың назарын салауатты өмір салтына аударып, есірткінің зияны туралы түсінігін арттыру.

— Халықтың әлеуметтік осал топтарына арналған қандай бастамалар бар?

— Біз есірткіні ерте анықтау мәселесіне де назар аударып отырымыз.

Осы бағытта отандық ESO Pharm және KazMedTest компанияларымен келіссөздер жүргізіліп, халықтың әлеуметтік осал топтарына экспресс-тесттерді тегін немесе жеңілдікпен ұсыну мәселесі қарастырылды.

Сонымен қатар «Әр үйге тест» ақпараттық бағдарламасы елімізде сынақтан сәтті өтті. Бағдарлама барысында кең көлемді әлеуметтік эксперименттер жүргізіліп, республикалық және өңірлік бұқаралық ақпарат құралдарының қатысуымен арнайы ақпараттық науқан ұйымдастырылды.

— Бүгінде бейнероликтер мен әлеуметтік желілер профилактикада қаншалықты маңызды?

— Қазіргі жастар ақпаратты көбіне әлеуметтік желілер арқылы қабылдайды. Сондықтан біз бейнекеңестерге ерекше көңіл бөліп отырмыз.

ІІМ есірткіге тәуелді болып қалған немесе осының салдарынан қылмыс жасаған адамдардың өмірінен алынып, қысқартылды фильмдер мен бейнероликтер әзірлейді. Бұл материалдар министрліктің ресми сайтында, Instagram парақшасында, YouTube арнасында және телеарналарда көрсетіледі.

Ата-аналарға арналған «Бір-бірімізге жақынырақ — есірткіден алысырақ» атты әлеуметтік ролик те дайындалды. Оның басты мақсаты ата-аналардың балалармен қарым-қатынасы күшейтіп, қауіпті белгілерді ертерек бақылауына көмектесу.

Бұл бейнеролик әлеуметтік желілерде тұрғын үйлердің экрандарында, ата-аналар чаттарында қолданылатын. Сондай-ақ 2026 жылдың 2 қазанынан бастап еліміздің 108 кинозалында көрсетіліп, оны 100 мыңнан астам адам тамашалады.

— Балаларға арналған арнайы жобалар да бар ма?

— Иә. Балалар мен жасөспірімдерге арналған есірткіге қарсы ең арнайы мультфильм әзірленді. Бұл анимациялық роликтердің негізгі мақсаты — балалардың есірткі ортасына тартылуы алдын алу, қауіпті ұсыныстарды тануға үйрету және заңсыз әрекеттердің салдарын түсіндіру.

Билығы жылдың алғашқы жартысында ғана оқу орындары мен халық көп жиналатын орындарда 13 мыңнан астам профилактикалық іс-шара өткізілді.

Олжас ӘБДІХАЛЫҚ

ВАЙБ-КОДИНГ ДӘУІРІ КЕЛДІ

Цифрлық өнімді әзірлеу индустриясы тектоникалық өзгерісті бастан кешіруде. Айлар бойы синтаксис пен қатаң алгебралық логиканы зерттеу вибрациялық кодтаумен алмастырылуда - бұл парадигмада негізгі дағды енді кодты қолмен жазу емес, керісінше тапсырма архитектурасы және жасанды интеллектпен жүйелі диалог болып табылады.

Gartner зерттеу фирмасының болжамдары бойынша, 2027 жылға қарай жаңа бағдарламалық жасақтаманың шамамен 70%-ы жасанды интеллект құралдарын пайдаланып жасалады (бүгінгі 30%-ға қарсы). Бірақ бұл ауысу тек күнделікті тапсырмаларды автоматтандыру ғана емес; бұл ойлаудағы түбегейлі өзгеріс: «кодты қалай жазу керек» деген сұраққа жауап беруден «мәселені қалай тұжырымдау керек» деген сұраққа жауап беруге дейін.

Осы уақытқа дейін көз келген сандық өнімді жасау - интерактивті калькулятор, веб-қызмет немесе қол беті болсын - жоғары кіру кедергісіне тап болды. Дәстүрлі әзірлеу 6-12 айлық бастапқы дайындықты, алғашқы жұмыс нұсқасын жасау үшін 5000 доллар немесе одан да көп бюджетті және бірнеше апталық кодтауды қажет етеді. «Вибақиялық кодтау» бұл экономиканы бұзады. Нейрондық желілермен жұмыс істейтін маман (Claude, ChatGPT, Cursor) жұмыс нәтижелеріне минуттар мен сағаттарда қол жеткізеді, құралды 1-2 апта ішінде меңгереді және олардың құны жасанды интеллект қызметтеріне жазылумен шектеледі (айына 0-20 доллар). Виб-кодтау негізгі инженерияны толық алмастырмайды, бірақ өте жылдам прототиптеу әдісі. Кодты тікелей басқару деңгейі орташа деп бағаланады, бірақ MVP, ішкі бизнес құралдары, автоматтандыру қызметтері және промо-беттер жасау үшін бұл деңгей жеткілікті. Хаостан жүйеге дейін: Неліктен "Жасанды интеллекттен сұрау" енді жұмыс істемейді?

Жаңадан бастаушылар арасында жиі кездесетін қателік - нейрондық желіні сиқырлы таяқша ретінде қабылдау, ол тек "маған веб-сайт жаса" сияқты анық емес нұсқауларды қажет етеді. Мұндай сұраныстардың нәтижесі хаотикалық, функционалды емес код және бұзылу болып табылады. Нағыз виб-кодтау маманы сәулетші сияқты әрекет етеді. Оның жұмысы дәл сұраулардың (FFAP) негізгі формуласына негізделген:

- Не істеу керек: өнім түрін нақты анықтаңыз (мысалы, BMI калькуляторы).
- Функциялар: логика мен пайдаланушы ағымының егжей-тегжейлі сипаттамасы (енгізу өрістері, туыменер, есептеу формулалары).
- Сыртқы түрі: визуалды және UX/UI (қараңғы тақырып, минималистік стиль, үлкен қаріптер).
- Шектеулер: техникалық шектеулер (сыртқы кітапхана-лардың болмауы, таза HTML/CSS/JS).

Тәжірибе көрсеткендей, қарапайым интуитивті сұраныс тек 45% тиімділік береді. Арнайы жетілдіру әдістерін қосу — жасанды интеллектке аға әзірлеуші рөлін тағайындау (+35% көсібилік), сілтемелерді пайдалану (+40% дәлдік) және тапсырмаларды кезең-кезеңмен бөлу (+25% сапа) — нейрондық желінің дәлдігін бірінші ерекше 90%-ға дейін арттырады. Жасанды интеллект әзірлеуді пайдалану қарапайым мәтіндік жауаптардан әлдеқайда асып түседі. Нарықта vibe кодтау ең жоғары ROI беретін алты негізгі сала пайда болды:

- Жазылым нысандары мен CTA элементтері бар қолу беттері.
- Шығындар, метрикалар және логистика үшін интерактивті калькуляторлар.
- Аудиторияны тартуға арналған викториналар мен тестілеу қызметтері.
- Күнделікті бизнес-процестерді автоматтандыруға арналған ішкі утилиталар.
- Бар веб-сайттарға арналған өндірілген виджеттер.
- Мазмұн генераторлары және мультимедиялық құралдар.

Идея мен оны сандық енгізу арасындағы технологиялық кедергі іс жүзінде жойылды. Нарық енді өнім жасаушылардан бағдарламалау тілінің синтаксисін терең білуді талап етпейді, бірақ жүйелі ойлауға қатаң талаптар қояды. Болашақтың маманы мыңдаған код жолдарын қолмен жазатын адам емес, немесе нейрондық желімен көздейсоқ «сөйлесетін» адам емес. Олар абстрактілі тұжырымдаманы нақты сипаттамаға айналдыра алатын мәселелерді шешетіндер. Дәл осы дағды IT саласындағы кәсіби қуыреттіліктің жаңа стандартына айналады.

Асегмәл ГАЛИМОВА

МҰХИТ ӘБУТӨЛІПҰЛЫ: ЦИФРЛАНДЫРУ — ТҰРҒЫНДАРДЫҢ ӨМІР САПАСЫН АРТТЫРУДЫҢ БАСТЫ ҚҰРАЛЫ

Шымкент соңғы үш жылда цифрландыру қарқыны бойынша еліміздегі ең белсенді қалалардың біріне айналып келеді. Қазір қалада 391 базалық станция 5G желісінде жұмыс істейді, байланыс сапасы төмен аумақтар 147-ден 8 нүктеге дейін қысқарды, ал интеллектуалды көлік жүйесінің арқасында көлік кептелісі 28 пайызға азайып, жолдардың өткізу қабілеті 26 пайызға артқан. Денсаулық сақтау саласында жасанды интеллект инсультті ерте анықтап, дәрігерлерге диагноз қоюға көмектесіп жатыр. Ал мектептерде қауіпсіздікті бақылайтын 15 мыңнан астам камера жұмыс істейді.

Қаланың цифрлық трансформациясы, Smart City жобалары және жасанды интеллекттің енгізу бағытында атқарылып жатқан жұмыстар туралы Шымкент қаласының цифрландыру басқармасының басшысы Мұхит Кемелов айтып берді.

— Мұхит Әбутөліпұлы, бүгінде Шымкентте цифрландыру бағытында қандай негізгі жұмыстар атқарылып жатыр?

— Қазіргі таңда қалада цифрлық инфрақұрылымды дамыту, мемлекеттік қызметтердің тиімділігін арттыру және тұрғындарға қолайлы орта қалыптастыру бағытында жүйелі жұмыстар жүргізіліп келеді. Соның ішінде байланыс сапасын жақсарту, кең жолақты интернетпен қамту, көлік жүйесін цифрландыру, қоғамдық қауіпсіздікті күшейту, білім мен денсаулық сақтау салаларына жасанды интеллект технологияларын енгізу және инновациялық экожүйені дамыту басты назарда.

Мәселен, бүгінде Шымкентте мобильді байланыс операторларының 1791 базалық станциясы жұмыс істейді. Оның 3956-сы аналитикалық жүйемен қамтылған. Жол қозғалысын бақылауға арналған 600 стационарлық көшпен, патрульдік көліктердегі 10 нүкте анықталып, арнайы Жол қарсаы әзірленді. Соңғы үш жылда 346 жаңа базалық станция іске қосылып, тағы 398 станция жаңғыртылды. Сонымен бірге 391 базалық станция 5G желісінде қосылды. Соның нәтижесінде бұрын байланыс сапасы төмен болған аумақтар саны 147-ден 8 нүктеге дейін қысқарды. Биыл мобильді операторлармен бірлесіп тағы 20 жаңа базалық станция орнату жоспарланып отыр.

Қалада 86 тұрғын алабы мен шағын аудан бар болса, оның 82-сі бүгінде кең жолақты интернетпен қамтылған. Жыл соңына дейін барлық тұрғын алаптарға интернет желісі жеткізіліп, тұрғындардың толықтай кең жолақты интернетке қосылуына мүмкіндік жасалады.

— Қаланы басқаруда цифрлық технологиялар қалай қолданылып жатыр?

— Қазіргі таңда басқарушылық шешімдерді нақты деректер негізінде қабылдау маңызды. Осы мақсатта қала өкімдігі мен «Ұлттық ақпараттық технологиялар» АҚ бірлесіп («Smart Data Ukmet» ақпараттық жүйесі негізінде Шымкенттің ситуациялық орталығын құрды. Бұл жүйе мемлекеттік органдардың ақпараттық жүйелерінен мәліметтерді жинап, талдап, басқару шешімдерін қабылдауға көмектеседі. Қазір жүйеде 124 ақпараттық жүйемен интеграция іске асқан. Сонымен қатар басқармалардан түскен 100 мыңнан астам техникалық жұмыстар жүргізілуде.

Көлік саласында да цифрландыру нәтижесі байқалады. Қаладағы 403 бағдарламаның 354-іне интеллектуалды көлік жүйесі орнатылып, қамту деңгейі 88 пайызға жетті. Соның нәтижесінде көліктің орташа жылдамдығы 20 пайызға өсіп, жолдардың өткізу қабілеті 26 пайызға артты, ал кептеліс көлемі 28 пайызға азайды.

Қоғамдық көлік саласында 82 тұрақты маршрут бойынша күн сайын 988 автобус қатынайды. Барлық автобустар Avtobus жүйесі арқылы бақыланып, электронды билеттендіру жүйесі толық енгізілген. Сонымен бірге қаладағы аялдамаларға 140 электронды медиатақта орнатылып, жолаушыларға автобустардың келу уақытын нақты көрсетіп тұр.

— Қоғамдық қауіпсіздік пен әлеуметтік сапаларда қандай цифрлық жобалар іске асырылып жатыр?

— Бүгінде қоғамдық қауіпсіздік бағытында да бірқатар жобалар жүзеге асырылуда. Қалада жалпы саны 42 мың бейнебақылау камерасы жұмыс істейді. Оның 3956-сы аналитикалық жүйемен қамтылған. Жол қозғалысын бақылауға арналған 600 стационарлық көшпен, патрульдік көліктердегі 10 нүкте анықталып, арнайы Жол қарсаы әзірленді. Соңғы үш жылда 346 жаңа базалық станция іске қосылып, тағы 398 станция жаңғыртылды. Сонымен бірге 391 базалық станция 5G желісінде қосылды. Соның нәтижесінде бұрын байланыс сапасы төмен болған аумақтар саны 147-ден 8 нүктеге дейін қысқарды. Биыл мобильді операторлармен бірлесіп тағы 20 жаңа базалық станция орнату жоспарланып отыр.

Қалада 86 тұрғын алабы мен шағын аудан бар болса, оның 82-сі бүгінде кең жолақты интернетпен қамтылған. Жыл соңына дейін барлық тұрғын алаптарға интернет желісі жеткізіліп, тұрғындардың толықтай кең жолақты интернетке қосылуына мүмкіндік жасалады.

Білім саласында 245 білім беру ұйымы туризметтермен, бейнебақылау камераларымен, дабыл батырмаларымен және қауіпсіздік жүйелерімен жабдықталған. «AIQYN» жобасы аясында 147 мектепте жасанды интеллект элементтері енгізілуде. Бүгінде 15 мыңнан астам бейнебақылау полицияның Жедел басқару орталығына қосылған. Сонымен бірге 98 мектепте оқушылардың тамақтануын есепке алатын 392 ақпараттық-бағдарламалық кешен орнатылды.

— Денсаулық сақтау мен коммуналдық шаруашылықта жасанды интеллект қалай қолданылып жатыр?

— Денсаулық сақтау саласында бірнеше пилоттық жоба іске асырылуда. Мәселен, PULS AI интеллектуалды ассистенті дәрігерлерге диагноз қою

ТОЧНО В ЦЕЛЬ: ШЫМКЕНТСКИЙ СТРЕЛОК ВАЛАТ МУСАЕВ – ЧЕМПИОН МИРА!

В столице Эстонии завершился чемпионат мира ISSF по стрельбе по движущейся мишени (пулевая стрельба). Триумфатором соревнований стал мастер спорта из Шымкента, представитель турок-ахыска Валат Мусаев, завоевавший золотую медаль и принесший высшую награду в копилку сборной Казахстана.

В мировом первенстве приняли участие 85 сильнейших стрелков из 17 стран мира. В условиях высочайшей конкуренции и нервного напряжения казахстанский спортсмен продемонстрировал филигранную точность и выдержку, поднявшись на верхнюю ступень пьедестала почета. В честь победы шымкентца на арене в Таллине прозвучал Государственный гимн Республики Казахстан.

Для самого Валата Мусаева эта победа стала кривм и в чем-то неожиданным достижением, ведь турнир такого масштаба стал для него дебютным. «Я очень рад за себя и свою страну, что сумел оправдать ожидания тех, кто меня тренировал и воспитывал, и в первую очередь — показав, на что способен. Если честно, я совсем не ожидал, что удастся показать настолько высокий результат и занять первое место на чемпионате мира», — поделился впечатлениями Валат Мусаев.

Успех спортсмена — результат многолетнего труда и слаженной работы тренерского штаба. Огромный вклад в подготовку чемпиона внесло его личное наставник — старший тренер СДЮСШОР № 14 по стрельбе и смешным видам спорта Наталья Юнусметова.

«На чемпионате мира была огромная конкуренция. Но побеждает сильнейший — тот, кто способен справиться с волнением и стрессом. Валат показал отличный результат и стал чемпионом мира, несмотря на то, что участвовал в соревнованиях такого высокого уровня впервые», — отметила Наталья Юнусметова.

Золотая медаль нашего Валата Мусаева — это не только личный триумф спортсмена и его наставника, но и очередной яркий показатель высокого уровня шымкентской школы пулевой стрельбы и всей национальной сборной Казахстана. Так держать, гордимся тобой!

Кальбинур ХОШИНАЗАРОВА

Олжас ӘБДІХАЛЫҚ

АУЫЛ МЕН ҚАЛА МЕКТЕБІ АРАСЫНДАҒЫ АЛШАҚТЫҚ ҚАЛАЙ АЗАЙЫП КЕЛЕДІ?

Ақмола облысында білім сапасын арттыру бағытында соңғы жылдары бірқатар жаңа жобалар қолға алынды. Бүгінде ауыл мектептері қалалық білім ошақтарымен тәжірибе алмасып, жасанды интеллект пен цифрлық технологияларды меңгере бастады. Astana Hub жобасы аясында жүздеген оқушы жасанды интеллект негіздерін оқып жатыр, ал ауылдық мектептерге әдістемелік қолдау көрсететін арнайы бағдарламалар іске асуда. Сонымен қатар кітап оқу мәдениетін дамыту мен мектепке дейінгі білім сапасын теңестіруге де ерекше көңіл бөлініп келеді.

Өңірдегі білім беру жүйесіндегі өзгерістер туралы Ақмола облысы білім басқармасы басшысының орынбасары Жанаргүл Дәулетқызы айтып берді.

— Облыс мектептерінде білім сапасын арттыру және оқушылардың білімге қызығушылығын көтеру үшін қандай жобалар жүзеге асырылып жатыр?

— Соңғы оқу жылында бұл бағытта бірнеше маңызды жоба іске асырылды. Олардың барлығының мақсаты — білім сапасын көтеру, мұғалімдердің кәсіби деңгейін арттыру және оқушылардың заманауи дағдыларын дамыту.

Соның бірі — «Функционалдық шынды бағындыру» жобасы. Бұл жоба педагогтердің функционалдық сауаттылығын қалыптастыру бағытындағы кәсіби құзыреттерін дамытуға арналған. Оның аясында облыстық онкүндіктер, семинарлар ұйымдастырылып, оқу-әдістемелік материалдар әзірленуде. Бүгінде жобаға 3200-ден астам педагог қатысып отыр.

Тағы бір маңызды бастама — «КӨМЕКТИМЕС» («Мектеп — мектепке») жобасы. Мұнда мамандандырылған мектептер мен ауыл мектептері өзара тәжірибе бөліседі. Жоба арқылы мұғалімдер жаңа әдістерді меңгеріп, жасанды интеллект пен цифрлық технологияларды сабаққа енгізуде. Сонымен бірге оқушылардың олимпиадалар мен

күшейтілді. Бұдан бөлек, 12 қалалық және 28 ауыл мектебі арасында шефтік байланыс орнатылған. Бұл жоба аясында тәжірибелі педагогтер ауыл мектептеріндегі әріптестеріне әдістемелік көмек көрсетіп, заманауи оқыту тәсілдерімен бөліседі.

Оқу-ағарту министрлігінің «Ауыл мектебі — сапа алаңы» жобасы да өз нәтижесін беріп келеді. Жоба 18 тірек және 54 магниттік мектепті қамтиды. Оның аясында педагогтердің біліктілігі артып, оқушылар онлайн оқыту мүмкіндіктерін пайдаланып, тәлімгерлік қолдау алады. Сонымен бірге білім беру процесі кезең-кезеңімен цифрландырылуда.

Цифрлық бағыттағы тағы бір маңызды жоба — Astana Hub-тың «Жасанды интеллект және цифрлық технологиялар» бағдарламасы. Бұл жоба облыстың тоғыз ІТ-мектебі мен лицейінде жүзеге асырылып жатыр. Қазір «Жасанды интеллект» және «Game Development» бағыттары бойынша тоғыз информатика мұғалімі арнайы даярланды. Astana Hub платформасында 825 оқушы оқуда өтті. Ал жаңа оқу жылында 599 жоғары сынып оқушысы жасанды интеллект пен цифрлық технологияларды меңгеруді жалғастырып жатыр.

Жалпы, бұл жобалардың барлығы мұғалімдердің кәсіби шеберлігін арттыруға, оқушылардың функционалдық сауаттылығы мен цифрлық дағдыларын дамытуға және қала мен ауыл мектептері арасындағы білім сапасының айырмашылығын азайтуға бағытталған.

— Мектептерде кітап оқу мәдениетін қалыптастыру үшін қандай жұмыстар жүргізілуде?

— Кітап оқуға деген қызығушылықты қалыптастыру бір ғана кітапхананың емес, мұғалімдердің, кітапханашылардың және ата-аналардың бірлескен жұмысына байланысты.

Сондықтан мектептерде кітап көрмелері, әдеби кештер, оқырмандар конференциялары, мәнгерлеп оқу байқаулары және кітап оқуды насихаттайтын түрлі акциялар тұрақты өткізіліп келеді.

Сонымен қатар «Оқуға құштар мектеп», «Бүкіл отбасымызбен оқимыз», «Кітапханаға кітап сыйла» жобалары жүзеге асырылуда. Бұл бастамалар балалардың оқу сауаттылығын дамытуға және кітапқа деген қызығушылығын арттыруға бағытталған.

Оқушылар үшін ақын-жазушылармен кездесулер, әдеби викториналар, жаңа кітаптарға шолу жасау және оқылған шығармаларды бірге талқылау секілді іс-шаралар ұйымдастырылады.

Біз ата-аналардың да осы жұмысқа белсенді қатысқанын қалаймыз. Сондықтан отбасылық кітап оқу мәдениетін қалыптастыруға ерекше көңіл бөлініп келеді.

Сонымен бірге мектеп кітапханалары жыл сайын көркем әдебиетпен, балаларға арналған және танымдық кітаптармен толықтырылып отырады. Оқушылардың электронды білім беру ресурстарына қолжетімділігі де кеңейіп келеді.

Мұның бәрі балалардың дүниетанымын кеңейтіп, кітап оқуға деген тұрақты қызығушылығын қалыптастыруға ықпал етеді.

— Қаладағы және ауылдағы балабақшалар арасындағы айырмашылықты азайту бағытында қандай жұмыстар жүргізілуде?

— Қазіргі таңда облыста 595 мектепке дейінгі ұйым жұмыс істейді. Оның ішінде 283 балабақша мен 312 шағын орталық бар. Жалпы бұл ұйымдарда 36 мыңнан астам бала тәрбиеленіп жатыр.

Қалалық жерлерде 158 мектепке дейінгі ұйым жұмыс істесе, ауылдық жерде олардың саны 437-ге жетеді.

Біздің мақсатымыз — қала мен ауылдағы балалардың мектепке дейінгі білім алуда тең мүмкіндікке ие болуы.

Соңғы жылдары жаңа балабақшалар ашылып, қосымша орындар құрылды. Сонымен қатар материалдық-техникалық база нығайтылып, педагогтердің біліктілігі жүйелі түрде арттырылып келеді. Білім беру процесінде цифрлық шешімдер енгізіліп, барлық балалардың сапалы білім беру бағдарламаларына қолжетімділігі қамтамасыз етілуде.

Осының нәтижесінде қаладағы да, ауылдағы да мектепке дейінгі білімнің сапасы мен қолжетімділігі жыл сайын артып келеді. Бұл бағыттағы жұмыстар алдағы уақытта да жалғасады.

Олжас ӘБДІХАЛЫҚ

Асемәул ГАЛIMOBA

Бүгінгі таңда Қазақстанның экономикалық картасында ең қарқынды дамып келе жатқан сала — электронды коммерция (e-commerce). Нарық көлемі қазірдің өзінде 2 триллион теңгеден асып, жыл сайын 25-30%-ға тұрақты өсім көрсетіп отыр. Елімізде миллиондаған белсенді сатып алушылар бар, ал маркетплейстер — бизнес бастаудың ең тиімді әрі сенімді алаңына айналды.

МАРКЕТПЛЕЙСТЕГІ ЖИ САУДАСЫ

Алайда, көптеген жаңадан бастаушылар заңды тіркелуден, логистикадан немесе тауарды дұрыс жарнамалай алмаудан қорқып, бұл мүмкіндікті кейінге қалдырады. Шын мәнінде, 2026 жылы Қазақстанда маркетплейске кіру босағасы бұрын-соңды болмағандай төмендеді. Көпшілігі бизнесі тіркеу үшін ХҚКО-ға (ЦОН) барып, кезекте тұру керек деп ойлайды. Алайда, заманауи мемлекеттік сервисті мен банк қосымшалары бұл процесті түбегейлі өзгертті.

- Уақыт шығыны: eGov немесе Kaspi арқылы Жеке кәсіпкерлікті (ЖК) тіркеу смартфонңызда 15 минуттан аспайды.
- Қаржылай шығын: Мемлекеттік алымдар — 0 теңге.
- Нәтиже: Тіркеу туралы растау небәрі 1 жұмыс күні ішінде дайын болады.

Жеңілдетілген декларация жүйесі шағын бизнеске салықтар мен есептілікті өз бетінше, есепшісіз-ақ жүргізуге мүмкіндік береді. Осылайша, заңды тарап бойынша кедергілер толығымен жойылған.

Қазақстан мен ТМД аумағында төрт негізгі маркетплейс басымдыққа ие. Кәсіпкер өз тауар түріне сай платформаны дұрыс таңдауы тиіс:

1. Kaspi: Қазақстан нарығының абсолютті көбасбашысы. Аудиториясы өте жоғары, төлем жүйесі біріктірілген, бірақ бәсекелестік пен комиссия мөлшерін ескеру қажет.
2. Wildberries: Ауқымды ТМД нарығына шығуға мүмкіндік беретін платформа. Тауар айналымы жоғары, бірақ айыппұлдар жүйесі мен логистикалық талаптары қатаң.
3. Ozon: Белсенді дамып келе жатқан, сатушыларға арналған аналитикалық құралдары мықты нарық алаңы.
4. Flip: Жергілікті аудиторияға бағытталған, белгілі бір тауар категорияларында тұрақты сұранысқа ие отандық платформа. Офлайн дүкенде сатып алушы тауарды қолымен ұстап көрссе, онлайн саудада шешім алғашқы 5-10 секундта қабылданады. Сондықтан тауар карточкасының сапасы — сатудың басты кепілі.

- Фотогалерея: Ақ фондағы жоғары ажыратымдылықтағы (1000x1000 пиксель) негізгі сурет, тауардың бөлшектері (детальдары) мен өмірлік қолданысы (lifestyle) көрсетілген кемінде 3-4 фото болуы тиіс.
- SEO-атау: Атау белгілі бір формуламен құрылады: «Өнім түрі + Бренд + Материал + Функция + Мақсаты».
- Техникалық сипаттамалар: Тұтынұшы іздеу сүзгілері (фильтр) арқылы тауарды оңай табуы үшін барлық параметрлер толық толтырылуы керек.

2026 жылы бизнес жүргізуде Жасанды Интеллект (ЖИ) құралдарын қолданбау — бәсекелестерге өз ерінізбен жол берумен тең. Қазақстанда VPN-сіз жұмыс істейтін ChatGPT (тегіні нұсқасы немесе айына \$8 тұратын Go жоспары) сатушының уақытын жүз есе үнемдейді.

ChatGPT-ді маркетплейсте қалай қолдануға болады?

- 2 минут ішінде сататын сипаттамалар жазу және SEO-атаулар құрастыру;
- Клиенттердің оң және теріс пікірлеріне кәсіби жауап әзірлеу;
- Бәсекелестердің кемшіліктерін табу үшін олардың пікірлерін 5 минутта талдау;
- Өнім карточкаларын қазақ тіліне сапалы аудару және Instagram үшін контент-жоспар құру.

Сондай-ақ, визуалдар жасау үшін Midjourney мен Canva AI, ал күрделі аналитика үшін Gemini мен Claude сияқты балама ЖИ құралдары маркетплейс сатушысының күнделікті құралына айналуы тиіс. Жаңадан бастаушылардың 80%-ы өнімнің сапасыздығынан емес, юнит-экономиканы дұрыс есептемеуден банкрот болады. Бағаны жай өзге бәсекелестерге қарап белгілей салу — үлкен қателік.

Өнімнің соңғы бағасын қоймас бұрын 5 негізгі көрсеткішті есептеу қажет:

1. Өзіндік құн (Себестоимость) және үстемеақы (Наценка);
2. Маржа және Таза пайда (Чистая прибыль);
3. Kaspi/WB/Ozon комиссиялары мен логистика шығындары;

4. Салықтар, тауарды қайтару (возврат) тәуекелдері;
5. ROMI (маркетингтік инвестициялардың қайтарымы).

Логистикалық тізбекті (FBO немесе FBS жүйесі) дұрыс ұйымдастыру және тауар қорының балансын (остатки) бақылау — маркетплейс рейтингінде жоғары орында тұрудың негізі. Қазақстандағы электронды коммерция бумы — бұл жай ғана уақытша тренд емес, жаңа экономикалық шындық. Кәсіпкерлікті тіркеуден бастап, ЖИ көмегімен сатуды жүргізуге дейінгі процестер қазір болуы мүмкін ең қарапайым деңгейде. Ең бастысы — бос теорияға уақыт құртпай, нақты цифрларға, сапалы контентке және заманауи технологияларға сүйене отырып, әрекетті бүгіннен бастау.

ТІЛ — ТАТУЛЫҚТЫҢ ТІРЕГІ

Ұлтаралық достық, этносаралық татулық мәселесін айтқанда, тілді айналып өте алмаймыз. Өйткені тіл — бір-бірімізді түсінісуімізге, теңеңірек ұғынуымызға жол ашатыны мәлім.

Өйткені XX ғасырдың басында өмірлері тағдыр талқысына түсіп, ата қонысынан жер ауларылып, қуғын-сүргінге ұшырап, Қазақстан жерінен пана тапқан әрбір ұлт өкілі соның ішінде «Ахыска» түріктері бүгінгі күнге дейін Қазақстан халқы Ассемблеясын құрып, әрбір ұлт өкілдерінің тілі мен әдебиеті, мәдениеті мен өнерін, салт дәстүрлері мен ұлттық құндылықтарын сақтап бабадан атаға, атадан балаға мирас етіп қалдыруына жаддай жасап отырған Қазақстан Респу-

ның Түркістан облысындағы бас консулы Левент Гүржан; 2. Шымкент қаласы әкімінің орынбасары Сәрсен Абайұлы Құранбек; 3. Шымкент қаласы ішкі саясат басқармасының басшысы Заңғар Нышанбекұлы Үсіпахметов;

«Ахыска» түрік этно-мәдени орталығында өткен мәдени іс-шараға Анадолия елі Ыстанбұл қаласындағы қос бірдей «Зейтин бурну», «Султан газы» екі мектебінде Қазақтың ұлы ақыны, ағартушысы, философ - ойшылы және композиторы

Абай (Ибраһим) Құнанбайұлының шығармалары мен қара сөздерін насихаттауға арналған байқау, Абай мектебі оқушылары, «Абай тану» шығармалар байқауы жеңімпаздары қонақ ретінде іс-шараға қатысуы үлкен мақтаныш болды. Ол жеңімпаздардың жетекшілері: Зеулер Zehra Coşkun, Duygu Temel Son, Gurbet Sökmen, Ayşe Gücyeter Түркия Республикасының «Ахыска» түрік этно-мәдени орталығындағы бас консулы Левент Гүржан мырса алғыс хаттарымен марапаттады.

Абай Құнанбайұлы 10.08.1845 - 6.07.1904 жылдар аралығында небәрі 59 жылдық ғұмырында артында өшпес мұра қалдырған ұлы тұлғалардың бірі. Ол жаңа үлгідегі жазбаша қазақ әдеби тілінің негізін қалаушы, әрі ұлттық мәдениетті жаңа деңгейге көтерген реформатор болды.

Бүгінгі таңда Қазақстанның түпкір-түпкірінде Абай атамыздың атында Шымкент қаласын қосқанда 119 жалпы орта мектеп, 5 колледж және Алматы қаласында 1 дарынды балалар мектебі жұмыс істеуде.

Сондай-ақ әлемнің 23 мемлекетінде Абай ескерткіштері қойылған. Одан бөлек ескерткіш тақталар, скверлер, көшелер ашылған.

Бір Түркия Республикасының өзінде Абай атындағы 15 нысан ашылған. Оның 5 ескерткіш, 1 ескерткіш жақта, 5 саябақ, 1 Абай атындағы мұражай бөлме, 1 көше даңғылы және 2 мешіт жұмыс жасауда.

таңдағы жетістіктері жайында сөз етті. Соңынан Левент Гүржан, Заңғар Нышанбекұлы, Латипша Қаймаханұлы өздерімен бірге алып келген марапаттарын тиісті адамдарға табыс етті.

Мерекелік іс-шараның соңы концерттік бағдарламаға ұласты.

Жүргізуші Ағапаша Құрбанов жалпы іс-шараны, концерттік бағдарламаны жүргізді. Сахна төрінде Мағжан Сауытбек домбырада дәстүрлі өнін орындағаннан кейін Оруч Құрбанов саз аспабында, Ахмедов Күзембай балабан аспабында өз өнерлерін көрсетті. Назим Асланов, Сабыр Касимов, Мамет Алиев, Ахмет Алиев, Ламияз Асланов, Пирмамат Алиев өн шырқады. Темур Құрбановтың орындауында «Атамекен» әнімен жұртты таң қалдырып, концерттік бағдарлама мәресіне жетті.

«Тіл- татулық тірегі» атты мақаладағы негізгі айтатын деген ойымыз: әрбір ұлттың мемлекеттік тілінің

бликасының Президенті мен әкір басшыларына әрбір этнос ұжымы өз ризашылығын білдіруі тиіс.

Осы орайда 2026 жылдың шілде айының 4 күні Шымкент қаласы ішкі саясат басқармасына қарасты «Қоғамдық келісім» КММ орталығының іс-шара жоспарына сай «Ахыска» Түріктер этно-мәдени орталығы Шымкент қаласы филиалы ұжымының ұйымдастыруымен Шымкент қаласы, Алматы тас жолы, НҰР — 777 салаттан сарайында «Түрік этносның тілі мен мәдениеті күндері» атты іс-шара өтті.

Іс-шараға төмендегі есімдері аталған жоғары лауазымды қызметте отырған меймандар шақырылды:

1. Түркия Республикасы-

Жалпы Түркия Республикасы Ататүріктің салғандар жолымен дамып, өркендеп келе жатқан бір ғасырлық ғұмыры бар мемлекет. Ал Қазақстан биыл өз Тәуелсіздігінің 35 жылдығын тойлағалы отырған жас мемлекет. Алдағы уақытта Қазақ-Түрік достығының арқасында киелі Түркістан топырағында Қазақ-түрік тілдерін дәріптейтін мектептердің ашылуын Құдайағалам нәсіп етсін.

Құрметті қонақтар ретімен мінбеге көтеріліп Ахыска түріктерінің бүгінгі

мәртебесін көтеріп, оның қолдану аясын кеңейту, сондай-ақ жас ұрпақты ана тілін қастерлеуге, ұлтаралық достық пен этносаралық татулықты сақтауға баулу.

ҚҰРБАНОВ Ағапаша Гулалыұлы, Шымкент қаласы «Ахыска» ТЗМО «Ахыска» газетінің аумақтық тілшісі, КАМАЛОВ Оразбай Назимұлы, Шымкент қаласы, Абай ауданы «Ахыска» ТЗМО төрағасы

РОЛЬ МОЛОДЫХ УЧЁНЫХ В РАЗВИТИИ НАУКИ

«Ум - велик, знание — благородно»

Юсуф Баласагуни

Наука является одним из важнейших факторов развития современного общества, экономики и государства. Именно научные исследования и инновационные разработки определяют технологический прогресс, конкурентоспособность страны и качество жизни населения.

Особую роль в развитии науки играют молодые учёные, поскольку именно они являются источником новых идей, современных подходов и перспективных научных направлений. Молодые учёные представляют собой важнейший кадровый ресурс научной сферы. Они активно участвуют в фундаментальных и прикладных исследованиях, внедрении инновационных технологий и решении актуальных социальных и экономических задач.

В Казахстане существует государственная поддержка молодых учёных, цель которой состоит в дальнейшем развитии научного потенциала страны, создании благоприятных условий для профессионального роста молодых исследователей, а также повышение роли научных исследований в социально-экономическом развитии.

Законодательство Республики Казахстан о науке и технологической политике предусматривает ряд мер по поддержке молодых ученых, а также проводит активную политику по привлечению молодежи в научную деятельность.

К основным формам государственной поддержки относятся - финансовая помощь (гранты на реализацию научных проектов (например, «Жас Ғалым»), государственные премии («Дарын», «Лучший учёный»), оплата публикаций и участия в научных мероприятиях; жилищные программы: льготная ипотека через Отбасы банк, академическая поддержка: гранты на обучение в докторантуре, программы международных стажировок, обучение по ли-

нии фонда «Болашак» и др. Основные цели государственной политики в этой сфере направлены на дальнейшее развитие научного потенциала страны, удержание талантливой молодежи в Республике Казахстан, стимулирование инновационных разработок, интеграция науки и бизнеса, а также повышение международной конкурентоспособности научных кадров.

Так, согласно пункту 2 статьи 30 Закона РК «О науке и технологической политике» «Молодые ученые в возрасте до сорока лет включительно, основным местом работы которых являются аккредитованные субъекты научной и (или) научно-технической деятельности, имеющие трудовой стаж не менее трех лет научно-педагогической и научно-исследовательской работы, могут приобрести жилье или улучшить жилищные условия в порядке и на условиях, которые установлены законодательством Республики Казахстан».

А согласно статье 34 Закона РК «О науке и технологической политике» государственные научные стипендии также могут быть присуждены молодым ученым в возрасте

активнее развивать университетские научные исследования для привлечения молодых специалистов.

Достижения молодых ученых Казахстана

В 2015 году казахстанская ученая Толғанай Темірғалиева запустила научный проект по разработке суперконденсаторов, которые отличаются быстрой зарядкой и передачей энергии в течение нескольких минут, а также они будут отличаться долговечностью — в 10 раз больше, что у традиционных конденсаторов.

Хадичахан Рафикова работает над созданием класса родий-ридиевых катализаторов, на основе фосфорсодержащих ионных жидкостей, которые представляют из себя соли с низкой температурой плавления. Эти катализаторы, используемые в процессах переработки нефти, открывают двери к формированию конкурентоспособных и экологически чистых технологий в Казахстане.

Казахстанский ученый Фаиль Султанов в 2013 году начал проект по разработке супергидрофобных спонжей

удостоены премии «Лучший научный работник-2024».

В 2023 году на конкурс поступило 307 заявок; в 2022 году - 468 заявок; а в 2021 году - 575 учёных и научных работников заявлено по семи направлениям: «Естественные науки», «Инжиниринг и технологии», «Медицина и технологии», «Социальные и гуманитарные науки», «Сельскохозяйственные и ветеринарные науки», «Военные науки и национальная безопасность».

Из этой статистики видно, что количество участников конкурса «Лучший научный работник» снизилось на 46 процентов за три года (с 2021 по 2024 годы). С чем связана такая тенденция — неизвестно. Но данный вопрос заслуживает отдельного исследования. В любом случае, проведение конкурса «Лучший научный работник» является одним из форм поддержки молодых ученых Казахстана.

Таким образом, государственная поддержка молодых учёных в Казахстане проводится на основе законодательства, и по своим целевым характеристикам направлена на дальнейшее развитие на-

Также сохраняются проблемы, связанные с доступом к современному оборудованию, возможностями международного сотрудничества и административными трудностями при реализации научных проектов. Еще одной проблемой является сложность процедуры подачи заявок. Молодые ученые в регионах часто не имеют доступа к качественным консультациям или информации о действующих мерах поддержки.

Кроме того, научные исследования часто не доходят до стадии внедрения, что говорит о слабом уровне кооперации между вузами/НИИ и бизнесом. Существуют вопросы с качеством стажировок за рубежом, заработной платой молодых ученых и рядом других вопросов, нуждающихся в решении.

Таким образом, поддержка молодых исследователей крайне важна для страны. Она позволяет сохранять научный потенциал государства и обеспечивает преемственность поколений в научной среде. Эффективная государственная политика в области науки позволит сохранить интеллектуальный потенциал страны и обеспечить её дальнейшее технологическое развитие.

ИСТОЧНИКИ

1. Закон Республики Казахстан от 1 июля 2024 года № 103-VIII «О науке и технологической политике» // www.online.zakon.kz (по состоянию на 30.07.2025 год).

2. Названо, сколько молодых ученых получили квартиры в Казахстане // www.inbusiness.kz (по состоянию на 30.07.2025 год).

3. 17 молодых ученых получили сертификаты на квартиры в Алматы // www.ru.sputnik.kz (по состоянию на 30.07.2025 год).

4. Доля молодежи в науке Казахстана достигла 46% // www.rus.baq.kz (по состоянию на 30.07.2025 год).

5. Восемь учёных современного Казахстана: от зеленой химии до суперконденсаторов // www.qazqgeograhya.kz (по состоянию на 30.07.2025 год).

6. Наука в Казахстане: достижения и изменения // www.qazru.edu.kz (по состоянию на 30.07.2025 год).

7. Определены победители конкурса «Лучший научный работник - 2024» // www.gov.kz (по состоянию на 30.07.2025 год).

8. Профессор Каразандинского университета удостоился премии «Лучший научный работник — 2021» // www.gov.kz (по состоянию на 30.07.2025 год).

Алипаша КАРАЕВ, к.ю.н., профессор, Адиль БАЙЗАКОВ, магистр юридических наук

МЕДИЦИНА – ЭТО СЛУЖЕНИЕ ЛЮДЯМ

Здоровье человека – одна из главных ценностей общества. От состояния системы здравоохранения, профессионализма медицинских работников и доступности медицинской помощи напрямую зависит качество и продолжительность жизни населения. Особенно важное значение медицина имеет в сельской местности, где состояние до медицинского учреждения, нехватка специалистов и позднее обращение пациентов могут осложнить своевременную диагностику и лечение заболеваний. Об особенностях работы врача, ответственности медицинских работников и значении сельского здравоохранения рассказал опытный врач-хирург, эндоскопист высшей категории Бахалов Рустам Джавитович.

Путь в профессию

Бахалов Рустам Джавитович окончил Алматинский государственный медицинский университет имени С. Д. Асфендиярова в 1999 году. В 2000 году завершил интернатуру по специальности «Хирургия». С 2000 по 2023 год Рустам Джавитович работал врачом-хирургом в Центральной районной больнице Енбекшиказахского района. Более двадцати лет он оказывал медицинскую помощь жителям района, проводил обследования, участвовал в лечении пациентов с различными хирургическими заболеваниями и оказывал экстренную помощь. С 2023 года и по сегодняшний день Бахалов Рустам Джавитович продолжает профессиональную деятельность в частной клинике города Есика, работая врачом-хирургом и эндоскопистом.

Врач – это не просто профессия

По словам Рустама Джавитовича, медицину нельзя воспринимать только как обычную работу. Это профессия, которая требует глубоких знаний, высокой ответственности, самообладания и искреннего желания помогать людям. «Врач ежедневно несёт ответственность за здоровье, а иногда и за жизнь человека. За каждым пациентом стоит его семья, близкие и надежда на выздоровление. Поэтому медицинский работник должен быть не

только грамотным специалистом, но и внимательным, терпеливым и человечным», — отмечает Рустам Джавитович.

Работа врача связана с постоянным обучением. Медицинские технологии совершенствуются, появляются новые способы диагностики, современные лекарственные препараты и методы лечения. Поэтому специалисту необходимо регулярно повышать квалификацию, изучать профессиональную литературу и следить за развитием медицинской науки.

Особое значение имеет умение общаться с пациентом. Иногда человеку недостаточно только назначить лечение — ему необходимо спокойно объяснить причину заболевания, рассказать о предстоящем обследовании и поддержать морально. Доверие между врачом и пациентом является важной частью успешного лечения.

Хирургия требует решительности и точности

Хирургия считается одним из наиболее ответственных направлений медицины. Врач-хирург должен уметь быстро оценивать состояние пациента и принимать правильные решения, особенно в экстренных ситуациях, когда промедление может привести к серьёзным последствиям.

Для хирурга важны не только профессиональные знания, но и выдержка, точность, внимательность и способность сохранять спокойствие. При этом работа не заканчивается проведением операции. Необходимо наблюдать за состоянием пациента, контролировать процесс восстановления и своевременно реагировать на любые изменения.

Большую роль в современной медицине играет эндоскопическая диагностика. Она позволяет врачу осмотреть внутренние органы, выявить воспалительные процессы, язвенные поражения, новообразования и другие изменения. Своевременно проведенное обследование помогает обнаружить заболевание на ранней стадии и быстрее определить дальнейшую тактику лечения.

«Чем раньше человек обращается к врачу, тем больше возможностей предпринять развитие осложнений.

Нельзя ждать, пока боль станет невыносимой или состояние резко ухудшится. Многие заболевания на ранних стадиях поддаются лечению гораздо легче», — подчеркнул врач.

Значение сельского здравоохранения

Сельская медицина имеет свои особенности. В больших городах пациент может обратиться в специализированный медицинский центр и пройти необходимые обследования у разных специ-

Профилактика начинается с самого человека

Рустам Джавитович отмечает, что задача здравоохранения заключается не только в лечении уже возникших заболеваний. Одним из главных направлений должна оставаться профилактика. Каждому человеку необходимо ответственно относиться к своему здоровью: проходить профилактические осмотры, контролировать артериальное давление и уровень сахара в крови, следить за пита-

людям в критических ситуациях. Поэтому общество должно с уважением относиться к их труду.

В то же время основой эффективной медицинской помощи является взаимная ответственность. Врач обязан внимательно и профессионально выполнять свою работу, а пациент — соблюдать рекомендации, вовремя проходить обследования и предоставлять достоверную информацию о своём состоянии.

Главная награда – здоровье пациента

Многолетняя работа Бахалова Рустама Джавитовича в Центральной районной больнице Енбекшиказахского района позволила ему хорошо узнать потребности жителей сельской местности. За годы профессиональной деятельности ему довелось работать с разными пациентами и сталкиваться как с плановыми случаями, так и с ситуациями, требующими незамедлительной медицинской помощи.

«Для врача нет большей награды, чем видеть, что пациент выздоровел и вернулся к своей семье и привычной жизни. Именно ради этого мы выбираем медицину и продолжаем работать, несмотря на все сложности», — говорит Рустам Джавитович.

Профессиональный путь Бахалова Рустама Джавитовича является примером преданности выбранному делу. Более двух десятилетий он посвящает работе в районном здравоохранении, а сегодня продолжает служить людям в городе Есике.

Здравоохранение начинается не только с современных зданий и оборудования. Его основой остаются люди — компетентные, ответственные и неравнодушные медицинские работники. А здоровье общества зависит от совместных усилий государства, врачей и самих граждан. Только уважение к профессии медицинского работника, развитие сельской медицины и ответственное отношение каждого человека к своему здоровью способны сделать медицинскую помощь более доступной, современной и эффективной.

Медицинский работник заслуживает уважения

Система здравоохранения — это труд большого коллектива. В лечении пациента участвуют врачи, медицинские сестры, фельдшеры, лаборанты, санитары, специалисты диагностики, сотрудники скорой помощи и многие другие работники. Каждый из них выполняет важную задачу. Медицинские работники трудятся в условиях высокой ответственности, эмоционального напряжения и значительной нагрузки. Им приходится принимать сложные решения, дежурить в ночное время и оказывать помощь

Билора ИБРАГИМОВА

Здоровье – самое ценное, что есть у человека. Сохранить его помогают врачи, которые ежедневно заботятся о людях. Их профессия требует высокой квалификации, ответственности и огромного терпения. Сегодня героем нашего признания является человек с большим сердцем и сильным характером, турук-ахыска, гордость Туркестанской области и всего турецкого народа.

ВРАЧ – ПРОФЕССИЯ, КОТОРАЯ ДАРИТ НАДЕЖДУ

Я задала ему ряд вопросов, и вот так он начал разговор со мной:

- Меня зовут Хасан Хализұлы Багажов, и я родился 26 августа 1992 года в колхозе имени Свердлова (ныне село Жибек Жолы) Сайрамского района Туркестанской области. Вырос в простой, трудолюбивой семье. Мой отец, Багажов Хализ Важилович, по профессии — водитель, мама Абида Мухаддимовна - домохозяйка, посвятившая себя воспитанию детей и созданию крепкой семейной атмосферы. Именно родители с раннего детства привили мне такие качества, как трудолюбие, ответственность, честность, уважение к старшим и стремление помогать людям.

В нашей семье трое детей, у меня есть младшая сестра и младший брат. Сестра по профессии педагог. Брат является студентом педагогического университета, будущий врач. Особое место в истории нашей семьи занимает мой дедушка — Важип Хасанович Багажов. Он родился в селе Нижний Ошора Аспиндзского района Грузии. После депортации в Казахстан долгие годы работал директором винного завода в колхозе имени Свердлова и был удостоен звания почетного гражданина Сайрамского района. Его жизненный путь, добросовестный труд и высокий авторитет среди земляков стали для меня примером преданности своему делу, ответственности и служение обществу.

Решающую роль в выборе будущей профессии сыграл мой дядя Рафаэль Важилович Багажов - врач по профессии. С детства я видел, с каким уважением к нему относятся люди, и как самоотверженно он помогает своим пациентам. Именно его пример вдохновил меня посвятить жизнь медицине. В 2010 году я окончил среднюю школу и поступил в Международный казахско-турецкий университет имени Ходжи Ахмеда Ясави. В 2017 году успешно завершил обучение по специальности «Врач общей практики (семейный врач)» и получил диплом о высшем медицинском образовании.

Свою профессиональную деятельность я начал во врачебной амбулатории села Карасу Сайрам-

ского района Туркестанской области в должности врача общей практики. Работа сельским врачом стала для меня важным этапом профессионального становления. Здесь я приобрел богатый практический опыт в диагностике, лечении и профилактике различных заболеваний, научился быстро принимать ответственные решения и эффективно работать в условиях высокой нагрузки.

В 2022 году, после пяти лет работы, я был назначен на должность старшего врача врачебной амбулатории села Жибек Жолы, где продолжаю трудиться в данное время. Одновременно совмещаю основную деятельность с работой в частной клинике «Азия Фаворит» в селе Аксу-кент, оказывая медицинскую помощь населению в качестве врача общей практики.

За годы профессиональной деятельности я неоднократно был отмечен грамотами и благодарственными письмами за добросовестный труд, высокий профессионализм и вклад в развитие системы здравоохранения Туркестанской области, а также районного отдела здравоохранения. Награжден грамотами акима Сайрамского района, управления здравоохранения Туркестанской области, а также районного отдела здравоохранения. Для меня полученные награды являются высокой оценкой моего труда и мотивируют к дальнейшему профессиональному развитию.

Я женат, вместе с супругой воспитываем двоих детей. Моя жена по профессии педагог. Семья является для меня главной жизненной ценностью, надежной опорой и источником вдохновения.

На сегодняшний день мой общий медицинский стаж составляет девять лет. В своей профессиональной деятельности я руководствуюсь принципами профессионализма, ответственности, гуманного отношения к пациентам и постоянного совершенствования своих знаний и навыков. Убежден, что профессия врача — это не просто работа, а настоящее призвание, требующее высокой самоотдачи, милосердия и непрерывного профессионального развития.

Главной наградой для меня являются доверие пациентов, возможность помогать людям и вносить вклад в сохранение здоровья жителей родного края. В своей дальнейшей деятельности я намерен и впредь добросовестно служить людям, совершенствовать свои профессиональные знания и оправдывать высокое доверие, оказанное мне обществом и государством.

Слушая Хасана Хализұлы, я молча восхищалась его работой и достижениями. И сегодня с уверенностью могу сказать, что горжусь своим земляком, и не устаю рассказывать о турук-ахыска, которые успешно продвигают Республику Казахстан на своем профессиональном пути. Желаю ангелам в белых халатах здоровья и благополучия!

Райхан АЛАЙБЕКОВА,
руководитель Женсовета
ТЭКО «Ахыска»,
Туркестанская область

АУЫЛ МЕДИЦИНАСЫ ҚАЛАЙ ЖАҢАРЫП ЖАТЫР?

Алматы облысында ауыл тұрғындарына медициналық көмектің қолжетімділігін арттыру бағытындағы жұмыстар қарқын алып келеді. Биылдың өзінде «Ауылдық денсаулық сақтауды жаңғырту» ұлттық жобасы аясында 38 медициналық нысанның құрылысы аяқталды. Оның ішінде бұрын медициналық мекемесі болмаған елді мекендерде де жаңа амбулаториялар мен медициналық пункттер ашылды. Сонымен қатар өңірдегі 9 жылжымалы медициналық көшен шалғай ауылдарды аралап, жарты жылдың ішінде 64 мыңнан астам адамға медициналық көмек көрсеткен.

Ауыл медицинасын дамыту, жас дәрігерлерді өңірге тарту және халық арасында аурулардың алдын алу шаралары туралы Алматы облыстық денсаулық сақтау басқармасы басшысының орынбасары Гүлнар Рахымбекқызы айтып берді.

— Ауыл тұрғындарына медициналық көмектің қолжетімділігін арттыру үшін өңірде қандай жұмыстар атқарылып жатыр?

— «Ауылдық денсаулық сақтауды жаңғырту» ұлттық жобасы аясында 38 денсаулық сақтау нысанының құрылысы аяқталды. Сонымен қатар Нарынқол ауылында бір ауысымда 250 келушіні қабылдайтын жаңа емхананың құрылысы жүргізілуде. Медициналық инфрақұрылымды жаңғырту аясында Қарасай көпсалалы орталық аудандық ауруханасы мен Ұйғыр аудандық орталық ауруханасында күрделі жөндеу жұмыстары жүргізілуде. Екі нысан бойынша да жөндеу жұмыстарын 2026 жылдың соңына дейін аяқтау жоспарланған.

Облыстың шалғай ауылдық елді мекендерінің тұрғындарына қолжетімді медициналық көмек көрсету мақсатында 9 жылжымалы медициналық көшен жұмыс істейді. 2026 жылдың басынан бері олардың қызметімен 113 елді мекен қамтылып, 64 815 адамға, оның ішінде 8 273 балаға медициналық көмек көрсетілді. Осы кезеңде 21 821 диагностикалық және 7 535 зертханалық зерттеу жүргізіліп, бейінді мамандардың 52 127 консультациясы көрсетілді. Тексеру нәтижесінде 2 150 пациенттен түрлі аурулар анықталды, оның ішінде қан айналымы жүйесі аурулары — 219, қант диабеті — 55, глаукома — 34, балалар арасындағы аурулар — 66 және басқа да аурулар — 1 776 жағдайды құрады. Сүт безі обыры тіркелген жоқ. Нәтижесінде 442 адам, оның ішінде 5 бала диспансерлік бақылауға алынды.

Медициналық көмектің сапасын арттыру мақсатында облыста 4 инсульт орталығы және 4 коронарлық араласу орталығы жұмыс істейді. 2026 жылдың алғашқы бес айында 1232 коронарография және 649 стенттеу операциясы орындалды.

Ауылдық жерлерге жас дәрігерлерді тарту және маман тапшылығын азайту үшін қандай шаралар қабылданып жатыр?

— Біздің негізгі міндетіміз — тек жас мамандарды даярлау ғана емес, олардың ауылдық жерлерде тұрақтап жұмыс істеуіне жағдай жасау.

Қадрлық әлеуеттің тұрақтылығын қамтамасыз ету және қолданыстағы кадр тапшылығын кезек-кезеңмен

толықтыру мақсатында жергілікті мамандарды даярлауға ерекше көңіл бөлінуде. Қазіргі уақытта резидентурада 172 маман білім алуда, олардың 85%-ы оқуын ағымдағы жылы аяқтайды. Жақын арада олар облыстың медициналық ұйымдарына жұмысқа жіберіледі.

Басты мақсат — медициналық ұйымдарды жас мамандармен қамтамасыз етіп қана қоймай, олардың өңірде ұзақ мерзім еңбек етуіне қолайлы жағдай жасау.

Осы мақсатта жыл сайын облыстық бюджет қаражаты есебінен сұранысқа ие медициналық мамандықтар бойынша білім беру гранттары бөлініп, әлеуметтік қолдау шаралары көрсетіледі. Биыл 40 жас маманға 8,5 млн теңге көлемінде әлеуметтік қолдау төлемі берілді.

— Халық арасында аурулардың алдын алу және медициналық сауаттылықты арттыру бағытында қандай жұмыстар жүргізілуде?

— Денсаулық сақтау саласында ауруды емдегеннен гөрі оның алдын алу әлдеқайда маңызды.

Сондықтан облыста тұрғындарды скринингтік тексерумен қамтуға ерекше көңіл бөлінеді. Биыл 498 704 адам скринингтен өтті. Бұл жоспарланған халықтың 63,4 пайызын құрайды.

Тексеру барысында 17 932 адамнан өртүрлі ауру анықталды. Оның ішінде жүрек-қан тамырлары аурулары, цереброваскулярлық бұзылыстар, сүт безі және жатыр мойны обыры, қант диабеті, глаукома, колоректалды диарея, гепатит және басқа да аурулар бар. Нәтижесінде 10 667 адам диспансерлік бақылауға алынды.

Биылдан бастап облыста инсульттің алдын алу мақсатында 50—76 жас аралығындағы ер азаматтарға арналған жаңа скрининг енгізілді. Қазір бұл тексерумен қамту деңгейі 60,3 пайызды құрап отыр. Ал ультарадыбыстық зерттеумен қамту көрсеткіші 94 пайызға жетті. Анықталған пациенттердің 91 пайызы тұрақты медициналық бақылауға алынды.

Осындай жүйелі жұмыстардың нәтижесінде облыста қан айналымы жүйесі ауруларынан болатын өлім-жітім 23 пайызға, ал инсульттен болатын өлім-жітім 17 пайызға төмендеді. Сонымен қатар онкологиялық ауруларды ерте анықтау көрсеткіштері де айтарлықтай жақсарды.

Бұдан бөлек, халық арасында созылмалы аурулардың алдын алу, вакцинацияның маңызын түсіндіру, салауатты өмір салтын қалыптастыру, аяна мен бала денсаулығын қорғау мәселелері бойынша бұқаралық ақпарат құралдары мен әлеуметтік желілер арқылы тұрақты түрде ақпараттық-түсіндіру жұмыстары жүргізіліп келеді.

Олжас ӘБДИХАЛЫҚ

ҰЛТТЫҚ ДЕРЕКТЕР НАРЫҒЫ

Елордада ҚР Стратегиялық жоспарлау және реформалар агенттігінің мұрындық болуымен «Data Economy Conference» ауқымды шарасы ұйымдастырылды. Жиынның басты жаңалығы ретінде жаңа Цифрлық кодекс талаптарына сай мемлекеттік реестрге тіркелген, цифрлық деректер өнімдерін айналымға шығаруға және өзара алмасуға арналған алғашқы жүйелердің көпшілікке таныстырылуын атап өтуге болады.

Бұл платформалардың ресми түрде тіркелуі — еліміздегі реттелетін мәліметтер нарығын құрудағы және Цифрлық кодекс қағидаларын іс жүзінде қолданысқа енгізудегі маңызды қадам. Аталған кодекс «деректер экономикасы», «цифрлық деректер өнімі» сияқты жаңа терминдерді заңнамалық тұрғыдан шегелеп, осы сапаны өркендетудің құқықтық

пен Kompra сервистері толықтырды.

Аталған платформалардың қызмет аясына толығырақ тоқталсақ, олардың әрқайсысының өзіндік стратегиялық маңызы бар. Мәселен, Astana Data Exchange (ADX) мемлекеттік және жекеменшік сектор арасындағы негізгі байланыс көпірі қызметін атқарып, деректерді тиімді монетизациялаудың басты алаңына айналады. Ал MedEx платформасы денсаулық сақтау саласындағы үлкен деректерді (Big Data) жинақтап, оларды иесідендірілген түрде медициналық зерттеулер, фармацевтика және жаңа емдеу тәсілдерін жасақтау үшін ұсынады. Өз кезегінде, Kompra жүйесі бизнес-ортадағы контрагенттердің сенімділігін тексеруге, қаржылық ашықтықты қамтамасыз етуге және кәсіпкерлік тәуекелдерді азайтуға бағытталған таптырмас аналитикалық құрал болып табылады.

Көпшілікті жиі толғандыратын басты мәселе — ақпарат қауіпсіздігі мен жеке құпияның сақталуы екені сөзсіз. Мұны ескерген заң шығарушылар жаңа актілерде азаматтардың дербес деректерін қатаң қорғау тетіктерін қарастырған. Яғни, нарықта саудаланатын

байланысты. Заманауи ЖИ модельдерін, әсіресе қазақ тіліндегі тілдік нейрожелілерді оқытып, жаттықтыру үшін құрылымдалған, ауқымды әрі сапалы дерекқорлар қажет. Тіркелген платформалар арқылы IT-компаниялар мен стартаптар қажетті мәліметтерге заңды түрде қол жеткізіп, смарт-қалаларды басқару, ауыл шаруашылығын цифрландыру, логистикалық бағыттарды оңтайландыру және қаржылық технологиялар (FinTech) саласында инновациялық шешімдерді әзірлей алады.

Сонымен қатар, деректерді толыққанды экономикалық ресурс ретінде тану — жаңандық тренд. Қазақстан Орталық Азия аймағында алғашқылардың бірі болып бұл бағытты заңнамалық деңгейде реттеп, институтционалдық негізін қалады. Бұл қадам шетелдік инвесторлар мен халықаралық технологиялық алыптар үшін өте тартымды орта қалыптастырады. Себебі, түсінікті әрі ашық ойын ережелері бар цифрлық нарық инновацияға салынған инвестицияның қауіпсіздігі мен қайтарымына кепілдік береді. Экономикалық тұрғыдан алғанда, жаңа нарықтың іске қосылуы мультипликативті

базасын жасақтады. Осы мақсатта Агенттік тарапынан мәліметтер алмасу платформаларының жұмыс тәртібін, өнімдерді бағалау мен тізілім жүргізу ережелерін нақтылайтын арнайы нормативтік актілер қабылданды.

Алқалы жиынға билік органдары, бизнес пен қаржы секторы, IT-саласы, халықаралық ұйымдар және сарапшы ғалымдар қатысты. Олар мәліметтер нарығының жұмыс істеу механизмдерін, цифрлық өнімдерді саудалау, жасанды интеллекттің дамуында деректерді қадеге жарау жолдарын, сондай-ақ тұтынушылар құқығын қорғау мен ақпарат қауіпсіздігі мәселелерін кеңінен талқыға салды.

Жаңадан құрылып жатқан ұлттық нарықтың негізгі тірегі ретінде цифрлық деректерді сақтау, іздеу және сату мүмкіндігін беретін Astana Data Exchange (ADX) ұлттық жүйесі таңдалды. Оған қоса, мемлекеттік реестр қатарын MedEx

және алмасуға түсетін өнім — ол нақты бір адамдардың аты-жөні немесе жеке сыйкестендіру нөмірлері (ЖСН) емес. Бұл — үлкен көлемдегі статистикалық, көшенді түрде өңделген және толықтай анонимді мәліметтер жиынтығы. Осындай тәсіл киберқауіпсіздік талаптарын бұлжытпай орындай отырып, жинақталған ақпаратты нақты экономикалық активке айналдыруға мүмкіндік береді.

ҚР Стратегиялық жоспарлау және реформалар агенттігінің ұлттық статистика бюросының жетекшісі Мақсат Тұрлыбаевтың айтуынша, бұл оқиға еліміздегі деректер экономикасы үшін тарихи сәт. Ол Цифрлық кодекстің құқықтық негіз қалағанын, ал алғашқы тіркелген жүйелер заңнаманың іс жүзінде қалай жұмыс істейтінін дәлелдейтінін жеткізді. Қазақстандағы деректер экономикасының дамуы отандық жасанды интеллекттің қаршытап дамуымен тікелей

Асемгүл ГАЛИМОВА

**ЖАСАНДЫ
ИНТЕЛЛЕКТ
ЖӘНЕ
ӘЛЕУМЕТТІК
ҰТҚЫРЛЫҚ**

Қазіргі уақытта Қазақстан шынайы цифрлық бумды бастан кешіруде. Қазақстан электронды үкіметті дамыту бойынша әлемдегі ең үздік 30 елдің қатарына кіреді (ЕУҰ рейтингінде 26-шы орын) және халықтың 95%-дан астамы жоғары жылдамдықты интернетке қол жеткізе алады. Дегенмен, технологиялық прогрестің осы әсерлі көрсеткіштерінің артында алаңдатарлық үрдіс жатыр: онлайн қызметтердің қолжетімділігі халықты байытқан жоқ. Керісінше, онлайн несие алудың оңайлығы кең таралған қаржылық сауатсыздықтың бірге кең таралған қарызға өкелді.

Сарапшылардың бағалауы бойынша, қазіргі уақытта шамамен 2 миллион қазақстандықтың несиелері мерзімі өткен. Смартфондармен өскен ұрпақ қалай қарызға баты? Ең бастысы, цифрландыруды қауіптен тайдау құралына қалай айналыдырау болады? Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігінің деректерін талдау қорқынышты көріністі көрсетеді: Қазақстандағы жастардың шамамен 40%-ы жеке қаржыларын басқару дағдыларына ие емес, ал бестен бірінші (20%-дан астам) мерзімі өткен қарыз бар. Мәселенің түпкі себебі қауіпті теңгерімсіздікте жатыр. Ақша алу технологиялары (бір рет басу арқылы) қаржыны дамып келеді, ал қаржылық жоспарлау дағдылары өлі де тоқырауда. Бұл мәселе әсіресе осал топтар үшін өткір: ауыл жастары, өзін-өзі жұмыспен қамтығандар және әйелдер (жұмысыздар мен деректік демалыстағыларды қоса алғанда). Тұрақты табыстың болмауы оларды негізгі қажеттіліктерін микронесиелермен жабуға мәжбүр етеді, бұл шексіз қарыз циклін тудырады. Несиелік құлдықтан басқа, цифрлық сауатсыздық тағы бір қауіпті тудырады: киберқылмыс. Әйелдерге көмек көрсетудің цифрлық зорлық-зомбылық бойынша зерттеуі жастар мен әйелдердің шамамен 60%-ы қандай да бір жолмен цифрлық қауіптерге тап болғанын анықтады. Көбінесе бұл тікелей ақша жоғалтуға, жеке басын ұрлауға немесе болсаулауға өкеледі. Қазақстан Республикасы Еңбек және әлеуметтік қорғау министрлігі халықтың шамамен 40%-ы заманауи қаржылық және цифрлық технологиялармен жұмыс істеген кезде нақты қиындықтарға тап болатынын растайды. Адамдар өз деректері мен ақшаларын онлайн режимінде қалай қорғау керектігін түсінбейді. «Aqui Tech» және «IT-Aiel»: Қарыздан IT мамандықтарына дейін

Дағдарыстың ауқымын мойындай отырып, үкімет пен мемлекеттік сектор күткену механизмдерін іске қосуда. Осындай шешімдердің бірі - Қазақстан Республикасы Президенті жанындағы Әйелдер істері, отбасылық және демографиялық саясат жөніндегі ұлттық комиссияны, Азаматтық бастамаларды қолдау орталығының және Astana Hub автономды кластерлік қорының күшті қолдауымен жүзеге асырылатын «Aqui Tech / IT-Aiel» ауқымды білім беру бағдарламасы. Бұл ақша үнемдеудің тағы бір курсынан да көп нәрсе. Бұл уақыттың қиындықтарына аналитикалық және практикалық жауап. Бағдарламаның амбициозды мақсаты бар - адамдарға ақша жинауды үйрету ғана емес, сонымен қатар оларға ақша табу құралдарын беру. Бағдарлама не ұсынады?

• Қарызды азайту: Қатаң қаржылық жоспарлау және ақылға қонымды жинақтау қағидалары бойынша оқыту.

• Сандық өзін-өзі қорғау: Киберқауіпсіздік негіздері және алаяқтықтың алдын алу.

• Табыстың жаңа көздері: Нарықтар мен электрондық коммерцияда қауіпсіз жұмыс істеу бойынша оқыту.

• Күнделікті өмірдегі және бизнесітегі инновациялар: Жеке тиімділік пен табысты арттыру үшін жасанды интеллектті (ЖИ) пайдалану.

Бұл мәселені шешуде озық технологияларды интеграциялауға ерекше назар аударылады. Neuronіk мектебінің негізін қалаушылардың бірі, жасанды интеллект бойынша сарапшы, ЕКДБ бағдарламаларының тәлімгері және Қазақстандағы алғашқы жасанды интеллект PR студиясы Zogeshie негізін қалаушылардың бірі Наталья Абрамова атап өткендей, заманауи нейрондық желілер мен жасанды интеллект құралдары енді тар IT мамандарының қолында емес. Олар адамдарға күнделікті тапсырмаларды автоматтандыруға, шағын бизнес үшін инновациялық шешімдер табуға және үйден шықпай-ақ білімдерін монетизациялауға мүмкіндік беретін негізгі дағдыға айналады.

Бағдарлама екі негізгі бағытқа бөлінген:

1. Aqui Tech — 35 жасқа дейінгі жастарға (студенттер мен ауыл жастарын қоса алғанда) бағытталған, оларға экономикалық тәуелсіздік алуға көмектеседі.

2. IT-Aiel — отбасылық бюджетін басқаруды ғана емес, сонымен қатар IT саласына сенімді түрде кіргісі келетін қыздар мен әйелдерге бағытталған.

Қазақстанның қарыз мәселесін шешуге тек шектеулі реттеу шаралары арқылы қол жеткізу мүмкін емес. Нағыз қаржылық тұрақтылық білім беруден басталады. «Aqui Tech / IT-Aiel» сияқты бастамалар цифрландырудың жанама әсерлерін жоюдың жалғыз жолы — оны жеке деңгейде басқару екенін көрсетеді. Смартфоныңызды жедел несие алуға арналған қырылғандар сұранысқа ие мамандық алу, деректеріңізді қорғау және болашаққа сенімді жоспарлау құралына айналыдырыңыз.

Асемгүл ГАЛИМОВА

ДУТАР В ТРАДИЦИОННОЙ ПЕСЕННОЙ КУЛЬТУРЕ УЙГУРОВ: К ПОСТАНОВКЕ ПРОБЛЕМЫ

Дутар в контексте традиционной песенной культуры уйгуров до сих пор не изучался. В качестве предпосылки исследования данного феномена мы прежде всего рассматриваем исторические факторы распространения традиции, а также этимологию названия инструмента, его органо-логические и исполнительские особенности.

Историческое развитие уйгурского этноса сопровождалось формированием самобытного и высокоразвитого музыкального искусства, ставшего одной из ключевых характеристик его культурной идентичности. Музыкальность уйгуров и глубокая укорененность музыки в повседневной жизни народа неоднократно отмечалась как местными, так и иностранными наблюдателями. Подобные характеристики позволяют рассматривать музыкальность уйгуров не как случайное явление, а как устойчивую и исторически сформировавшуюся черту их культуры. Сошлемся, в частности, на Марко Поло, который обратил внимание на удивительную музыкальность жителей Синцзяна: «тамошний народ только и заботился о том, как бы заняться музыкой, попеть, поплясать». Шокан Валиханов в своей книге «О состоянии Алташа или шести восточных городов китайской провинции Наллу (Малой Букары) в 1858–1859 годах» указал, что «относительно музыки уйгуры пользуются у всех среднеазиатцев почетом», а в «Очерках о Джунгарии» он отметил, что «кашгария славится своими музыкантами и танцовщиками. Они поэтичны,

перенимали некоторые элементы традиционной музыкальной культуры китайцев, согдийцев, персов, арабов, индийских народов и многочисленных тюркских племен (карлуков, огузов, кыпчаков, кыргызов, предков казахов), одновременно распространяя собственные традиции на обширной территории Центральной Азии.

К числу наиболее популярных уйгурских музыкальных инструментов относится дутар — щипковый хордофон, который широко распространен в странах Центральной Азии. Дутар относится к лютиям. Дутар бытует не только у уйгуров, но также у узбеков, таджиков, туркмен и каракалпаков. Вопрос происхождения дутара и его названия является одним из самых сложных в музыкальном востоковедении. Первые сведения об инструменте, напоминающем дутар, зафиксированы в настенных росписях II—XIV вв. памятника «Миң өй» («Тысяча пещер»). Это свидетельствует об архайности и глубокой укорененности дутара в оазисной культуре. Этимология слова дутар (от перс. ду — два, тар — струна) указывает прежде всего на его конструкцию. Термин дутар характерен для восточной зоны распространения перидского языка и впервые зафиксирован в литературных источниках примерно около 1500 года в трактате, написанном в Самарканде. Кай Каус в своём Кабус-наме (1082) упоминает до руд, вероятно обозначающая тот же инструмент. Сам инструмент ранее описывался под именем танбур философом Аль-Фараби в его «Китабаль-мусики аль-кабир» («Большая книга о музыке») и

в унисон и в октаву. Наиболее древней из них является настроя в кварту, два последних вида (в унисон и в октаву) встречаются реже, а более употребительна квинтовая настра.

Традиционный корпус дутара изготавливается из тутовника. Выбор этого материала обусловлен прежде всего его исключительными утилитарными свойствами. Прочность: древесина крайне устойчива к механическим повреждениям, долговечность: она не подвержена коррозии и гниению. Биологическая стойкость: тутовое дерево практически не поражается насекомыми и гусеницами.

Сакральная символика материала сформировалась позже: поскольку листья тутовника являются пищей для шелкопряда, возникла духовная связь между деревом и шелковыми струнами tut-fag. Корпус дутара имеет изогнутую грушевидную форму и склеивается из тонких деревянных ребер. Гриф прямой и длинный, заканчивающийся головкой с двумя деревянными колками, которые удерживают шелковые (реже жилавые или металлические) струны. На грифе располагаются 15 названных жильных ладов пяде. Уникальной чертой именно уйгурского дутара является богатая отделка костью или перламута.

Узоры некиш украшают гриф и корпус, создавая узнаваемый национальный облик инструмента.

Существует ряд особенностей бытования дутара в традиционной уйгурской культуре. Так, в отличие от туркменской и узбекской традиций, где дутар часто является сольным виртуозным инструментом, у уйгуров он выступает прежде всего как аккомпанирующий инструмент в песенной традиции. Данная традиция является частью народно-профессионального искусства, которое формировалось на стыке муканного наследия и народной песни. Особенностью этой традиции является синкретизм и устный характер ее бытования: в одном лице здесь слиты композитор и исполнитель, который хранит в памяти огромный репертуар и вносит изменения в произведения непосредственно в процессе игры. Устная природа бытования традиции делает дутар ключевым носителем и передатчиком музыкальной памяти, что выделяет его среди инструментов соседних культур как «живого медиатора».

Несмотря на продолжительную историю уйгурского народно-профессионального песенного искусства, системное изучение творчества его носителей сопряжено со значительными трудностями, так как современное этномузыкальное еще не располагает достаточным объемом аналитического материала. Вместе с тем можно отметить некоторые существенные характеристики носителей рассматриваемой традиции. Так, в уйгурской музыкальной культуре закрепились строгая классификация исполнителей в зависимости от их репертуара и роли инструмента: Нахшичи (Nahshichi) (от уйг. нахша — песня): певец-профессионал, в репертуар которого входят лирические и бытовые песни. Мукамчи (Muqamchi): мастер изотопленного уровня, исполняющий вокальные разделы сложнейшего цикла «Двенадцать мукамов» (Он икки мукам). Особый тип — это Дутарчи (Dutarchi): инструменталист-виртуоз. Хотя сольное дутарное исполнительство у уйгуров встречается реже, чем вокальное, дутарчи являются хранителями технических приемов игры.

Специфика уйгурского дутарного исполнительства заключается в том, что собственно инструментальные сочинения для данного инструмента встречаются крайне редко. Существуют инструментальные разделы в уйгурской музыке, которые исполняются ансамблем, насчитывающем от двадцати до тридцати музыкантов. Такие дутарные разделы мукамы называются мөргүл. Таким образом, если в других культурах дутар часто автономен, то в уйгурской традиции он выступает как «инструментальный голос», неразрывно связанный с вокально-инструментальным единством и масштабными циклическими произведениями — мукамми. Важно

подчеркнуть, что в уйгурской песенной традиции инструментальное начало подчинено вокальному, и дутар в руках певца становится органичным продолжением его певческого дыхания. По представлению уйгурских исполнителей, инструмент должен «петь». При помощи приема глиссандо исполнитель имитирует на дутаре интонации человеческого голоса — его вздохи, плач и т.п., что создает эффект неразрывного вокально-инструментального единства. Именно в единстве голоса и инструмента сформировался традиционный звукоидеал уйгурской народно-профессиональной песенной традиции.

По наблюдению Ж. Дюринга, дутар идеально подходит для песенного аккомпанемента благодаря своей способности к бифонии (озвучивая октавы, квинты, сексты и др.). В своей работе «Семейство дутаров в Центральной Азии», он подробно объясняет, что систематическое одновременное касание двух струн позволяет разнообразить окраску каждой ноты. Благодаря стабильной бурдонной струне и мелодической (первой) струне на каждом ладе дутара создается бифония.

Здесь следует также отметить использование особых исполнительских приемов звукоизвлечения на дутаре. Так, техника правой руки (мөргүл йөгәмшә) настолько богата, что заменяет ударные инструменты. Особого изучения заслуживает вопрос, касающийся функции дутара в системе самой песни. Предварительный анализ позволяет отметить некоторые, наиболее существенные функции инструмента в вокально-инструментальном исполнительстве. Прежде всего отметим, что в лирических песнях (например, «Бом пяде») дутар создает двухголосную фактуру. При этом нижний голос часто неподвижен и выполняет функцию «опорного» звука или бурдона. Кроме того, здесь может быть дублирование партии голоса.

Таким образом, изучение дутара в контексте традиционной песенной культуры уйгуров дает основания считать этот инструмент неотъемлемым элементом народно-профессионального песнетворчества. Историческое формирование данной традиции протекало во взаимодействии с соседними этническими культурами, но вместе с тем роль дутара в уйгурской исполнительской практике отличается своеобразием. Его роль в системе «голос — инструмент» выходит за рамки простого сопровождения, формируя целостный звуковой код этноса. Предложенная постановка проблем связана с дальнейшим выявлением и анализом аутентичных приемов вокально-инструментального исполнительства, которые сегодня находятся под угрозой исчезновения в условиях глобализации.

Саняам КУНАХУНОВА,
магистрант Казахской
национальной
консерватории имени
Мурмангазы

К 180-ЛЕТИЮ ЖАМБЫЛА ЖАБАЕВА: ЛИТЕРАТУРНО-МЕМОРИАЛЬНОМУ МУЗЕЮ СЕЛА ЖАМБЫЛ ПОДАРИЛИ НОВЫЕ КНИГИ ОТ ШЕРХАНА АБИЛОВА

Бегимбетов Галымжан Абдуханович недавно получил очередную посылку из Санкт-Петербурга от Абилова Шерхана Абдиевича — земляка, известного актера кинотеатры «Ленфильм», сыгравшего более 100 ролей в кино, члена Гильдии актеров кино России, члена Союза кинематографистов РФ, журналиста, писателя, выпустившего 27 книг.

В литературно-мемориальном музее имени Жамбыла Жабаева села Жамбыл хорошо знают Галымжана Абдухановича и всегда встречают, как родного. Ведь он приезжает не с пустыми руками: передал новые 20 книг к 180-летию Жамбыла Жабаева директору Джамбыловой Салтанат Тезекбаевне на постоянное государственное хранение. Это «Избранные стихи» Константина Симонова — Ташкент — 1960 г. — 256 стр., «Полк продолжает путь» Александра Розена — Ленинград — 1970 г. — 320 стр., «Победа» в 3-х книгах Александра Чаковского — Москва — 1980 г. — 350 стр., 1981 г. — 256 стр., 1982 г. — 464 стр., «Над волнами Балтики» А.В. Преснякова — Ленинград — 1983 г. — 312 стр. с илл., «Маршал Г.К. Жуков» Воспоминания

и размышления» в 3-х томах — Москва — 1987 г. — 304 стр. с илл., 328 стр. с илл., 351 стр. с илл., «Нашим морем была Ладога» З.Г. Русакова — Ленинград — 1989 г. — 173 стр. с илл., «Накануне» Н.Г. Кузнецова — Москва — 1966 г. — 344 стр. с илл., «Избранные» Константина Симонова — Сертавала — 1970 г. — 176 стр., «Говорят погибшие герои» Предсмертные письма советских борцов против немецко-фашистских захватчиков (1941-1945) В.А. Кондратьева, З.Н. Политова — Москва — 1979 г. — 272 стр. с илл.

А также «Говорят погибшие герои» - Предсмертные письма советских борцов против немецко-фашистских захватчиков (1941-1945) В.А. Кондратьева, З.Н. Политова — Москва — 1982 г. — 287 стр. с илл., «Страна Советов от Октября до наших дней» (1941-1945) Г.А. Куманова — Москва — 1983 г. — 238 стр. с илл., «Парад Победы» Г. Дроздова, Е. Рябо — Москва — 1985 г. — 240 стр. с илл., «Живые и мертвые» в 3-х

3—Й РЕСПУБЛИКАНСКИЙ ЮБИЛЕЙНЫЙ ФЕСТИВАЛЬ «AHISKA YETENEKLERI» («АХЫСКА СТАР») К 35-ЛЕТИЮ ОБЪЕДИНЕНИЯ Уважаемые соотечественники, дорогие друзья и коллеги!

В связи с юбилейной датой — 35-летием со дня основания Турецкого этнокультурного объединения Республики Казахстан — проводится Республиканский праздничный фестиваль талантов «Ahiska Yetenekleri». За эти три с половиной десятилетия наша организация внесла весомый вклад в сохранение национальной самобытности, языка, обычаев турок-ахыска, а также в укрепление мира и согласия в нашем общем доме.

Председателем Турецкого этнокультурного объединения Зиятдином Исмихановичем Касановым был официально утвержден регламент и план проведения этого масштабного творческого события. 10 октября будут проведены ключевые юбилейные мероприятия, приуроченные к этой дате.

Приглашаем талантливых участников и творческие коллективы заявить о себе!

НОМИНАЦИИ
ФЕСТИВАЛЯ / FESTIVAL KATEGORILERI

Вокальное искусство: Эстрадный вокал, народное пение (фольклор).
Хореография: Народный танец.
Инструментальный жанр: Классические и национальные инструменты.
Художественное слово: Чтение стихов и прозы, театральные миниатюры.
Изобразительное и прикладное искусство: Живопись, рукоделие.

ГРАФИК И СРОКИ ПРОВЕДЕНИЯ / TAKVİM VE TARİHLER

Районные и областные туры: Должны быть полностью завершены в регионах до 1 сентября 2026 года.

Республиканский финал: Состоится 10 октября 2026 года (10.10.2026 г.).
Место проведения финала: Театр юного зрителя (ТЮЗ).

Добро пожаловать на наш общий праздник творчества, единства и великой культуры!

По вопросам подачи заявок на участие в региональных турах обращайтесь в местные представительства объединения.

Кальбинур ХОШНАЗАРОВА

Фотография
Галымжана БЕГИМБЕТОВА

музыкальны, добры и общительны». В трудах Ш. Валиханова содержится много ценной информации не только по вопросам, касающимся уйгурского языка и литературы, но и относительно устного народного творчества. Находясь в Кашгарии, он записал немало уйгурских народных песен. Уйгурский каганат (744—840 гг.), славившийся развитыми, богатыми городами (Кашгар, Турфан, Хотан, Яркенд) и ремеслами, выступал мощным транслятором культурных традиций. Взаимодействие уйгуров с соседними народами в эпоху Великого Шёлкового пути способствовало активному обогащению их музыкальной культуры. В результате такого взаимодействия уйгуры

упоминался под этим названием многими авторами. В работе «Таварихи мусликийун» приводится информация о том, что хорасанский поэт Навали Али, живший в эпоху Хусейна Байкары (1470—1505), прошел Аравийскую пустыню и освоил дутар.

Исследования показывают, что названию дутар предшествовало понятие танбур (или тамбур). Согласно Аль-Фараби (X в.), существовал термин танбир, что в народной этимологии трактуется как танбир («единое с телом»). Существует гипотеза, что дутар в некоторых формах мог предшествовать танбуре, однако на данный момент вопрос об их точной этимологической связи и хронологическом первенстве

15

7 Ağustos 2026
7 Тамыз 2026 ж.

Sayı 27
№ 27

ГОД РАБОЧИХ ПРОФЕССИЙ

АНИСКА GAZETESİ
«АХЫСКА» ГАЗЕТІ

АНИСКА

**AMBASSADOR HOTEL
ALMATY**

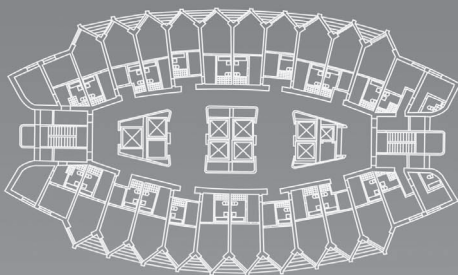
121 Zheltoksan Street, Almaty, Republic of Kazakhstan, 050091
ул.Желтоқсан, 121, Алматы,
Республика Казахстан, 050091

Phone/Тел.: +7-(727) 250-89-89, 50-89-45... 49
Fax/Факс: +7-(727) 272-64-41

www.ambassadorhotel.kz
e-mail: ambassadorhotel@msn.com

**Hotel
Kazakhstan**

**АРЕНДА ОФИСОВ
В ГОСТИНИЦЕ КАЗАХСТАН**

Телефоны: +7 (727) 291 92 00
+7 (727) 291 91 53
+7 (702) 995 57 53
E-mail: assistant@kazakhstanhotel.kz

АНИСКА

№ 27 (1091)
7 Тамыз 2026 / 7 Ağustos 2026 ж.

Yayın Kurulu Başkanı:
Редакционный шеф-редактор:

Ziyatdin Kassanov
Зиятдин Касанов

Genel Yayın Yönetmeni:
Бас редактор:

Rovshan Memedoglu
Ровшан Мамедоглу

Yazı İşleri Müdürü:
Бас редакторын орынбасары:

Ahmet Atak
Ахмет Атак

Kazak bölümü editörü
Редактор казахского отдела:

Ağarapa Kurbanova
Ағараша Құрбанов

Editör:
Әдеби редактор:

Gina Takisheva
Джина Такишева

Muhabirler:
Тілшілер:

Kalbinur Khushnazarova
Кальбинур Хушназарова

Tasarım:
Дизайн:

Oksana Krasnozhanova
Оксана Красножанова

Yayın Sahibi / Menşek iresi
«Газета «АНИСКА - АХЫСКА» ЖШС

Kurucu / Heriñin қалаушы
Ziyatdin Kassanov
Зиятдин Касанов

Gazete, Kazakistan Cumhuriyeti Kültür ve Enformasyon Bakanlığı tarafından 9 Ekim 2008 tarih ve №9528-G ile tescil edilmiştir.
Газет Қазақстан Республикасы Мәдениет және ақпарат министрлігінде 2008 жылғы 9 қазанда № 9528-Г тіркелді.

Haftalık süreli yayın
Апта сайын шығады

Yönetim Yeri / Редакция мекенжайы
050002, Kazakistan Cumhuriyeti, Almaty, Dzhanghidiya Cad., 31
050002, Қазақстан Республикасы, Алматы қ.сы, Жангидияна к-сі, 31

Telefon / Телефон
+7 (727) 339 24 15
E-Posta / Э-пошта
ahiska60@mail.ru
BasımYeri / Баспа үйі
АО «Алматы-Бопашка»
г. Алматы, ул. Мухомова, 223 В
Тел.раб. 8 (727) 378 40 08

SİPARİŞ / ТАПСЫРЫС
№ 27
TIRAJ / ТИРАЖ
2 000 adet / дана

Editorler, yazarların makale ve reklamlarının içeriklerinden sorumlu değildir. Yazarın makaleleri editorial görüşleri temsil etmez. «АНИСКА» gazetesinde yayınlanan materyal ve fotoğrafların kopyalanması veya düzenlenmesi için yazı işleri müdürlüğünden yazılı izin alınması ve gazeteye atıfta bulunulması gerekmektedir.
Редакция авторлар мақаласы мен жарнама мазмұнына жауап бермейді. Автордың мақалалары редакция көзқарасын білдірмейді. «АХЫСКА» газетінде жарияланған материалдар мен фотосуреттерді көшіріп немесе өңдеп басу үшін редакцияның жазбаша рұқсаты алынып, газетке сілтеме жасау міндетті.

KAZAKISTAN CUMHURİYETİ ANIŞKA TÜRK KÜLTÜR MERKEZİ'NİN ULUSLARARASI YAYINI
ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ «АХЫСКА» ТҮРК ЭТНОМӘДЕНИ ОРТАЛЫҒЫНЫҢ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ БАСЫЛЫМЫ

6+ – 6 жастан асқан балаларға арналған

www.ahiska-gazeta.com

KAZAKISTAN ANIŞKA TÜRK KÜLTÜR MERKEZİ ULUSLARARASI YAYINI
ҚАЗАҚСТАН «АХЫСКА» ТҮРК ЭТНОМӘДЕНИ ОРТАЛЫҒЫНЫҢ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ БАСЫЛЫМЫ
МЕЖДУНАРОДНОЕ ИЗДАНИЕ ТУРЕЦКОГО ЭТНОКУЛЬТУРНОГО ЦЕНТРА «АХЫСКА» В КАЗАХСТАНЕ

ahiska60@mail.ru

16

7 Ağustos 2026
7 Тамыз 2026 ж.

Sayı 27
№ 27

ЖҰМЫСШЫ МАМАҢДЫҚТАР ЖЫЛЫ

АНИСКА GAZETESİ
«АХЫСКА» ГАЗЕТІ

АНИСКА

Midea - производитель Бытовой техники №1 в Мире

Ваш проводник в Легкую жизнь

 mideakz
 mideakz.com

RAAF Park
ЖИЛОЙ КОМПЛЕКС
ЛИМИТИРОВАННОЕ ПРЕДЛОЖЕНИЕ

СТАТУСНЫЕ КВАРТИРЫ С САМЫМИ «АЛМАТИНСКИМИ» ВИДАМИ

Алматы, ул. Бекхожина, 1
(3 мин. от гост. «Казахстан»)

www.raafpark.kz
+7 771 944-44-42

Бұл жарнама ҚР АҚ 395-бабына сәйкес көпшілікке арналған сферта болып табылмайды
ЮЖК (көпідік) нөмірі: №228 Берілген күні: 12.04.2024

ORHUN MEDICAL

МЫ УЖЕ В ПУТИ

Выездные услуги Orhun Medical

- 24/7 - без ожидания
- Анализы - не выходя из дома
- Врач - когда это нужно

оформите выезд

Лицензия №15002207 выдана управлением экономики и бюджетного планирования города Алматы (Смат города Алматы) от 05.02.2015 г.

**Istanbul
Diagnostic center**

**ТОЧНАЯ ДИАГНОСТИКА У НАС
- ЭКСПЕРТНОЕ ЗАКЛЮЧЕНИЕ ИЗ ТУРЦИИ!**

**А ЕСЛИ НУЖНО ЛЕЧЕНИЕ,
МЫ ОРГАНИЗУЕМ ВАШУ ПОЕЗДКУ!**

г. Алматы
ул. Гоголя 52,
уг. ул. Назарбаева
+7 (727) 339-59-59

Номер лицензии 24017623
Дата выдачи лицензии 30.04.2024 год

Настоящая реклама, в соответствии со ст. 395 ГК РК не является публичной офертой. Номер лицензии 24017623. Дата выдачи лицензии 30.04.2024 год.

www.ahiska-gazeta.com

KAZAKISTAN ANIŞKA TÜRK KÜLTÜR MERKEZİ ULUSLARARASI YAYINI
ҚАЗАҚСТАН «АХЫСКА» ТҮРК ЭТНОМӘДЕНИ ОРТАЛЫҒЫНЫҢ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ БАСЫЛЫМЫ
МЕЖДУНАРОДНОЕ ИЗДАНИЕ ТУРЕЦКОГО ЭТНОКУЛЬТУРНОГО ЦЕНТРА «АХЫСКА» В КАЗАХСТАНЕ

ahiska60@mail.ru